

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ДЕСЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина друга

Стенограма пленарного засідання

6 вересня 2023 року

Київ 2023

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ДЕСЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина друга

Стенограма пленарного засідання

6 вересня 2023 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Середа, 6 вересня 2023 року)

Частина друга

Виступ прем'єр-міністра Королівства Данії М. ФРЕДЕРІКСЕН	...7
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...9
Оголошення заяв народних депутатів України щодо голосування	...9
Голосування щодо внесення змін до порядку денного сесії	...11
Заява депутатських фракцій політичної партії «Європейська солідарність» та політичної партії Всеукраїнського об'єднання «Батьківщина»	...11
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про призначення Умерова Р.І. на посаду Міністра оборони України»	...13
Складення присяги членом Кабінету Міністрів України – міністром оборони України УМСРОВИМ Р.І.	...29
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про призначення Кириленка П.О. на посаду Голови Антимонопольного комітету України»	...30
Заява депутатських груп «Довіра» та «Відновлення України»	...41
Усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та інших законів України щодо вдосконалення порядку притягнення до відповідальності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування»	...42

Внесення змін до:

Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо зміни статусу та порядку формування служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя	...44
деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту військовослужбовців, поліцейських та деяких інших осіб	...51
Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...58
Внесення змін до Кримінального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо удосконалення положень чинного законодавства в частині кримінальної відповідальності за скоєння військових кримінальних правопорушень пов'язаних із порушеннями правил експлуатації бойових чи спеціальних машин, виконання польотів чи підготовки до них, кораблеводіння	...64
Голосування щодо зміни черговості розгляду питань порядку денного	...65
Розгляд питання про призначення членів Рахункової палати	...65
Заява депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» та депутатської групи «Платформа за життя та мир»	...75
Відхилення проектів постанов Верховної Ради України: «Про скасування рішення Верховної Ради України від 24.08.2023 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про правотворчу діяльність» (реєстр. № 5707 від 25.06.2021)»	...76
«Про скасування рішення Верховної Ради України від 24.08.2023 року про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про правотворчу діяльність» реєстр. № 5707 від 25.06.2021 року»	...78

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 24.08.2023 року про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про правотворчу діяльність» (реєстр. № 5707 від 25.06.2021 року)»	...78
«Про скасування рішення Верховної Ради України від 24.08.2023 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про правотворчу діяльність» (№ 5707 від 25.06.2021 року)»	...78
«Про скасування рішення Верховної Ради України від 24 серпня 2023 року про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про правотворчу діяльність» (реєстр. № 5707 від 25.06.2021 року)»	...79
«Про скасування рішення Верховної Ради України від 24.08.2023 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про правотворчу діяльність» (№ 5707 від 25.06.2021 року)»	...80
«Про скасування рішення Верховної Ради України від 24.08.2023 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про правотворчу діяльність» (№ 5707 від 25.06.2021 року)»	...81
«Про скасування рішення Верховної Ради України від 24.08.2023 року про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про правотворчу діяльність» (реєстр. № 5707 від 25.06.2021 року)»	...81

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
6 вересня 2023 року, 11 година 30 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Будь ласка, запросіть депутатів до залу.

Шановні народні депутати! Шановні колеги! Сьогодні в пленарному засіданні Верховної Ради України бере участь делегація Королівства Данія, яку очолює вельмишановна пані прем'єр-міністр Метте Фредеріксен. Прошу привітати (*Оплески*). Щиро вітаємо наших партнерів і дякуємо за долучення до нашої роботи.

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Звертаю увагу, згідно з прийнятою Верховною Радою постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж за годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально ставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

У разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка розміщена на робочому місці кожного з вас.

Шановні колеги, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Триває 19-й місяць, як український народ відважно дає відсіч широко-масштабній збройній агресії російської федерації. Рівно рік тому розпочалася Слобожанська контрнаступальна операція, в результаті якої було звільнено від окупації тисячі наших співвітчизників, майже в усіх населених пунктах Харківщини замайорів Державний Прапор України. Давайте привітаємо цю річницю в новітній українській історії, подякуємо нашим героїчним Силам оборони за блискуче проведену операцію рік тому (*Оплески*). Слава Силам оборони! Твердо віримо, що завдяки єдності українського народу, самовідданості наших воїнів, підтримці держав-партнерів ми звільнимо всю українську землю від рашистських загарбників.

Шановні колеги, вічна слава тим героям, які не повернулися зі слобожанської операції та з усіх інших бойових подій! Вшануємо хвилиною мовчання пам'ять захисників і захисниць, полеглих за Україну, а також усіх безневинних жертв агресії російської держави – терориста!

(Хвилина мовчання).

Прошу сідати.

Шановна пані прем'єр-міністре Фредеріксен, для нас велика честь приймати вас в українському парламенті, для нас велика честь приймати тут справжнього друга України. Дозвольте від імені Верховної Ради України висловити особисто вам слова глибокої вдячності, а у вашій особі народу Данії, Фолькетингу, уряду Королівства Данії за непохитну підтримку і солідарність з народом України в протистоянні російській агресії.

Рік тому ви виступали у цьому залі по відеозв'язку. Ми пам'ятаємо, як ви сказали, що наша свобода – це і ваша свобода, тому ви не можете нас підвести, що вся Данія стоїть за вами разом з рештою вільного світу. Ці ваші слова підкріплені потужною допомогою з боку вашої держави.

Ми високо цінуємо та дякуємо вам за те, що допомагаєте зброєю, за санкції проти агресора, за потужну гуманітарну, фінансову та міжнародну підтримку. Ваші цілеспрямовані зусилля щодо постачання Україні важкого озброєння є вкрай важливими для нас, бо саме така допомога не лише дає змогу зберігати дорогоцінне життя наших людей, а й наближає нас до перемоги. Саме ваша особиста сміливість забезпечила лідерство Данії в авіаційній коаліції. Тому ми вельми вдячні за прийняття вашим урядом, дійсно, історичних рішень про передачу Україні винищувачів F-16 та про навчання на них наших пілотів (*Тривали оплески*). Такий потужний вклад у захист українського повітряного простору значно підсилить обороноздатність нашої держави.

Високо цінуємо щире бажання вашої країни взяти на себе провідну роль у відбудові міста Миколаєва. Сподіваємося, що за вашої ініціативи корабельна столиця нашої держави відновиться.

Для нас особливо важливі політична та дипломатична підтримка у здобутті перемоги, яку демонструє дружня нам Данія. Ми сподіваємося на сприяння Данії на шляху набуття нашою державою повноправного членства в Євросоюзі та НАТО.

Наші народи солідарні в боротьбі за свободу, демократію і спільну європейську безпеку. Ми вдячні, що в цій боротьбі маємо такого щирого партнера і союзника.

Шановні народні депутати, до слова запрошується прем'єр-міністр Королівства Данії Метте Фредеріксен (*Оплески*).

МЕТТЕ ФРЕДЕРІКСЕН, Прем'єр-міністр Королівства Данії. Шановні народні депутати! Дорогі українські друзі! Для мене велика честь стояти тут перед вами сьогодні. За останні 18 місяців я була в Україні декілька разів. Київ,

Бородянка, Миколаїв – місто-герой, Одеса і сьогодні Буча. Руйнації, які принесла війна, крають серце.

Гнітюча бруталність російської агресії, безглузде зло. Я бачила солдатів, які втратили ноги, руки, родини, які втратили домівки, матерів, які мали попрощатися з синами. Ніяких слів не буде достатньо, щоб описати страждання, які ви переживаєте. Але, попри нелюдність війни, попри несправедливість, попри всю біль, Україна і ви все-таки тримаєтеся. Світ бачить неймовірну силу українського народу, вашу волю ніколи не здаватися, давати відсіч агресору, окупанту, як ви боретеся за відновлення української території, за відновлення справедливості та повернення миру в Європу, нашу Європу.

Дорогий народе України, ваша боротьба – це наша боротьба!

Нещодавно, декілька тижнів тому, ваш сміливий Президент Зеленський та перша леді пані Зеленська були в Данії. Сподіваюся, ви відчули щирю підтримку всієї Данії, всіх данців і всього данського парламенту і те, як ми міцно тримаємося разом з Україною, маємо спільне бажання допомагати вам наскільки це можливо.

Відколи почалася війна ми віддали вам нашу артилерію, дали танки, броню, ракети, снаряди. А нещодавно ми оголосили про передачу дев'ятнадцяти бойових літаків F-16 (*Оплески*), і саме в ці хвилини українські пілоти та технічний персонал навчаються в Данії працювати на винищувачах F-16. Я зустрічалася з цими чоловіками і жінками – українками і українцями. Вони дуже вмотивовані, впевнені в собі і дуже хочуть якнайшвидше привезти літаки F-16 додому, до України.

Шановні народні депутати, дозвольте відзначити ваші зусилля в тому, щоб тримати країну сильною перед обличчям руйнації. Багато зруйновано інфраструктури, шкіл, магазинів, але кожен як може докладається до побудови нового, мирного майбутнього сильної України, боретеся з корупцією навіть під час війни. Ви наближаєтеся до Європейського Союзу і НАТО, і я вражена глибоко і по-справжньому. Данія підтримуватиме вас. Не сумнівайтеся, ми з вами на цьому довгому шляху надовго.

Багато хто казав, що війна ніколи не повернеться до Європи. Вони помилилися, вони не розуміли росії. Я кажу: досить бути наївними, ця війна може зупинитися вже сьогодні, треба лише, щоб росія відвела свої війська, і цей кошмар закінчиться. А до того, шановні українські друзі, ми будемо вам допомагати, і ніхто в Європі не може сказати, що є якась втома від війни. Ви її ведете і ми будемо з вами стільки, скільки потрібно. Данія не підведе. Ми будемо сильними партнерами в розбудові миру в Україні. Ми будемо підтримувати ваші зусилля в тому, щоб налагоджувати взаємини з країнами по всьому світу, з країнами, які розуміють, що ця безглузда війна мусить закінчитися, з країнами, які згодні, що має домінувати принцип суверенності, що не можна потурати агресії, що мир має бути відновлений на ваших умовах.

Коли Президент Зеленський прибув з візитом до Данії, він звертався до данського парламенту, данського народу зі словами вдячності, а сьогодні я хочу повернути ці слова вам. Хочу подякувати Україні, зокрема, Президенту, вам,

народним депутатам, кожному українцю, українці, бо ви гідні подяки. Спасибі, що ви б'єтеся, даєте відсіч. Жодна людина не мусить терпіти цього. Я дякую вам за вашу витривалість, за те, що чините опір цій несправедливості, що стоїте за наші спільні демократичні цінності, що вибираєте правильне – сторону добра, що показуєте нам щодня, що таке справжня сміливість. Ви – нація героїв! Дякую вам! Слава Україні! *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте подякуємо вельмишановній пані прем'єр-міністру і данській делегації за участь у пленарному засіданні Верховної Ради України та за беззаперечну підтримку України. Дякуємо *(Оплески)*. З такими партнерами як Данія нам буде набагато легше перемагати в цій жахливій війні.

Відповідно до статті 28 Регламенту перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування. Нагадую, необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло. Прошу голосувати.

«За» – 194.

Є й червоні, й жовті кнопки. О'кей.

З приводу сигнального голосування, чому воно важливе. До мене звернулися представники фракції «Голос», бо, наскільки я розумію, є проблема з системою «Рада» в усьому ряду. В усіх, хто сидів поруч, не спрацювали... *(Шум у залі)*. І в «Європейській солідарності» також? Це було під час голосування щодо законопроекту [№ 9534](#). Ми, зазвичай, не оголошуємо про це, але щодо законопроекту № 9534, думаю, принципово сказати, що народні депутати Софія Федина, Інна Романівна Совсун, Олександра Юріївна Устінова просять врахувати їхні голоси.

Прошу технічну службу Апарату зробити після цього засідання дослідження тих рядів у сесійному залі, де не спрацювала система «Рада». Ще у Сьюмар, так?

Артеме Олександровичу, будь ласка, дайте відповідні доручення, тому що відбулося масове неспрацювання карток, а це вже може бути питання національної безпеки.

Ірина Володимирівна Геращенко – з процедури.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва *(загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»)*. Дякую, шановний пане головуєчий. Під час голосування за відновлення е-декларування в нашому секторі не спрацювали

картки у Софії Федини і Вікторії Сюмар. Ми просимо, щоб ви оголосили ці прізвища для стенограми.

І щодо нашого засідання. Перше. В анонімних телеграм-каналах Банкової уже вийшла інформація про те, що пані прем'єр-міністр Данії зараз виступає в парламенті. І дуже прикро, що сьогодні в нас немає журналістів і робота парламенту не висвітлюється. Тому наша фракція так само інформуватиме українців про сьогоднішнє голосування.

Друге. Ми просимо поставити на голосування проект постанови (ви вчора включили його до порядку денного, за що дуже дякуємо вам, пане головуєчий) щодо висвітлення діяльності Верховної Ради України, щоб сьогодні парламент прийняв рішення щодо нього, і ми мали нормальне висвітлення роботи парламенту. Це неправильно, коли анонімні телеграм-канали дають інформацію раніше, ніж телеканал «Рада».

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Для стенограми оголошую, що вчора, під час голосування щодо законопроекту № 9534, картка Сюмар також не спрацювала. Федину я двічі назвав. Можу ще третій раз, контрольний, сказати, що під час голосування щодо законопроекту № 9534 картка Софії Федини не спрацювала.

Щодо проекту постанови, який ви озвучили. Немає засідання комітету, тому поки ми не можемо його розглядати.

Шевченко – з процедури, потім – Герасимов.

ШЕВЧЕНКО Є.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 76, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, кожного ранку, коли відкривається засідання, головуєчий Верховної Ради просить нічого не публікувати, «не зливати» те, що відбувається у Верховній Раді України. Але ми всі знаємо прізвище людини, яка постійно хайпує, скидає так званій «Страна.иа» та іншим таким каналам інфу про те, що тут відбувається.

У вас взагалі є якийсь відчуття страху? У вас що, його зовсім немає? Тут немає броні, зверху скло. Щоб ви розуміли, з білорусі гіперзвук летить 2,5 хвилини. А ви хайпуєте. Невже не можна дочекатися закінчення засідання, а потім публікувати? Що це вам дає?

Тому я підтримую Ірину Геращенко щодо внесення проекту постанови. І хто буде на цьому спійманий, покарання – із залу на ціле засідання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов – з процедури.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний Олександр Сергійовичу, у мене велике прохання дати доручення відповідному профільному комітету терміново розглянути проект Постанови «Про деякі особливості висвітлення роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» ([№ 9677](#)) і внести його в зал. Щоб це зробити, ми разом з фракцією «Батьківщина» щойно подали вам заяву з вимогою про оголошення перерви на 30 хвилин. Ми вимагаємо перерви лише для того, щоб профільний комітет зібрався і провів засідання (якщо комітет збереться за 3 хвилини, перерва буде 3 хвилини, за 5 хвилин – буде 5, якщо ні, тоді – 30 хвилин) та прийняв рішення щодо проекту постанови № 9677 і він терміново був внесений у зал.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артуре Володимировичу, цього проекту постанови немає в порядку денному на сьогодні, затвердженому Погоджувальною радою депутатських фракцій і груп. Тому спочатку треба проголосувати, щоб він з'явився в сьогоднішньому порядку денному. Якщо ви внесете таку пропозицію... Федина запропонує, так?

Федина. Будь ласка, 1 хвилина.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу включити до порядку денного проект постанови № 9677 з подальшим його оперативним розглядом на засіданні комітету та голосуванням у цьому залі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію, щойно озвучену Софією Романівною Фединою. Прошу голосувати.

«За» – 116.

Рішення не прийнято.

Рухаємося далі. Артуре Володимировичу, оголошуємо перерву, так? Добре.

На вимогу фракцій «Європейська солідарність» та «Батьківщина» оголошується перерва на 30 хвилин. Зустрічаємося о 12.27.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запросіть депутатів до залу.

Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка, 3 хвилини.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дорогі українці! Я хочу подякувати фракції «Батьківщина», яка точно знає, чи у владі ти, чи в опозиції, але треба відстоювати принцип свободи слова. Саме тому ми разом ініціювали перерву, щоб ще раз

у цьому залі підняти одне ключове питання – прозорість роботи парламенту. Сьогодні у суспільства дуже багато запитань. А чому Верховна Рада не підтримала відкриття реєстру декларацій, так як це було за часів нашої політичної команди? Я вам скажу, чому? Тому що в ложі для преси немає ЗМІ, тому що, якби тут були журналісти, набагато важче декому було б голосувати лобістські закони і робити помилки. Прийшов час повертати медіа до цього залу.

Друзі, ми з вами нарешті відкрили шлях до повернення декларування. Так, чому ми не можемо повернути свободу слова в Україні? Поки Збройні Сили виборюють, щоб НАТО і ЄС були не лише нашою метою, а Україна дійсно стала членом ЄС і НАТО, ми з вами тут робимо все для того, аби білорусь будувати в Україні. Це ненормально.

До чого ми закликаємо? Фракція «Європейська солідарність» зареєструвала проект постанови про висвітлення діяльності Верховної Ради України, як це було до сьогодні 32 роки. Канал «Рада» має показувати парламент в прайм-тайм, а не вночі демонструвати наші засідання, пропорційно до кількості складу фракцій і груп, показувати їхню роботу, роботу комітетів. Це абсолютно нормально. Вибачте, з бюджету Верховної Ради України на телеканал «Рада» виділяється понад 500 мільйонів гривень, а він показує чорт знає що.

Тому ми звертаємося до головуючого з проханням сьогодні дати доручення профільному комітету розглянути відповідний проект постанови, з тим щоб на наступному засіданні, яке відбудеться ще у вересні, ми з вами проголосували проект постанови щодо висвітлення діяльності Верховної Ради України. Ваші виборці вас запитують, що ви робите, як голосуєте, які закони приймаєте. І соромно, що своїми абсолютно дикими діями ви зробили все, щоб закрити роботу парламенту, віддали телеканал «Рада» в лізинг Офісу Президента.

До речі, дуже дивно, що люди, які визначають політику держави і цензують медіа, не будуть декларуватися, в тому числі завдяки цим голосуванням. І ви знаєте, ми не здивуємося, якщо буде накладено вето Президента Зеленського на закон про повернення електронного декларування саме через речі, на яких наполягала «Європейська солідарність», а ви не підтримали, не проголосували, в тому числі вчорашні антикорупціонери, тому що тут немає медіа.

Колеги, ми запевняємо вас, що озвучимо прізвища всіх тих, хто блокуватиме нормальне висвітлення діяльності роботи Верховної Ради України, донесемо ці прізвища до виборців.

Шановний пане головуючий, просимо вас надати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Віталійовичу Кальченко, до наступного нашого зібрання прошу опрацювати цей проект постанови в комітеті.

Повертаємося до роботи.

Буймістер – з процедури. Будь ласка.

Увімкніть мікрофон народного депутата Буймістер.

БУЙМІСТЕР Л.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане головуючий! Шановні колеги! Сьогодні велике свято – День незалежності Республіки Ічкерія. Хочу звернутися до вас з проханням подякували ічкерійському народу, який з перших днів повномасштабного вторгнення, а також з 2014 року з початку російської агресії, разом з нами, пліч-о-пліч, бореться, допомагає нам побороти російсько-імперське зло. Давайте подякуємо всім нашим побратимам, а також вшануємо хвилиною мовчання пам'ять всіх загиблих ічкерійців, які воюють разом з Україною за нашу і їхню незалежність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, пролунала пропозиція пані Буймістер привітати ічкерійський народ з незалежністю їхньої країни та вшанувати хвилиною мовчання пам'ять загиблих побратимів, які раніше всіх почали воювати з цією рашистською навалою.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Переходимо до розгляду питань порядку денного.

Шановні колеги, відповідно до пункту 12 частини першої статті 85, пункту 10 частини першої статті 106 та частини четвертої статті 114 Конституції України міністр оборони України призначається Верховною Радою України за поданням Президента України.

5 вересня 2023 року Президентом України внесено до Верховної Ради України подання про призначення Умерова Рустема Енверовича на посаду Міністра оборони України. З цього приводу у Верховній Раді України зареєстрований відповідний проект постанови [№ 10004](#). Відповідні матеріали вам надані.

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми узгодили таку процедуру обговорення даного питання: представлення кандидата представником Президента у Верховній Раді України – до 2 хвилин; виступ кандидата на посаду міністра оборони – 5 хвилин; запитання народних депутатів України до кандидата – до 10 хвилин; співповідь від профільного комітету – до 2 хвилин; виступи від депутатських фракцій і груп – по 3 хвилини на виступ. Тривалість розгляду питання – до 45 хвилин.

Якщо немає заперечень, ставлю на голосування озвучену пропозицію. Це процедурне голосування, необхідно 150 голосів. Прошу голосувати.

«За» – 214.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду питання.

Для представлення кандидата на посаду Міністра оборони України на трибуну запрошується народний депутат України, представник Президента України у Верховній Раді України Федір Володимирович Веніславський.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., *представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Добрий день, шановні колеги, шановний головуючий! Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України міністра оборони призначає Верховна Рада України за поданням Президента України.

Відповідно до пункту 10 частини першої статті 106 Конституції України Президент України вніс на розгляд Верховної Ради України подання про призначення Умерова Рустема Енверовича на посаду Міністра оборони України. Усі необхідні матеріали для розгляду цього питання в залі Верховної Ради України вам надані.

Від імені Президента України прошу підтримати кандидатуру Умерова Рустема Енверовича на посаду Міністра оборони України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Федоре Володимировичу.

Слово для виступу надається кандидату на посаду міністра оборони Рустему Енверовичу Умерову.

Ми домовлялися про 5 хвилин, але прошу дати кандидату на виступ 7 хвилин. Будь ласка.

УМСРОВ Р.Е., *кандидат на посаду Міністра оборони України*. Дорогі колеги, добрий день! Вдячний Президенту України Володимирі Зеленському за довіру. Для мене честь сьогодні бути представленим Президентом України на посаду Міністра оборони України.

Дякую всім воїнам, які щодня героїчно вибивають окупантів з наших територій та наближають перемогу. Дякую їхнім родинам, які є надійною підтримкою для них.

Для мене це виклик. Заручившись вашою, шановні депутати та члени уряду, підтримкою, я цей виклик приймаю та зроблю все неможливе для перемоги України, для звільнення кожного сантиметра нашої землі.

Для мене ця війна почалася не в 2022 і навіть не в 2014 роках. Для моєї родини та всього кримськотатарського народу війна з росією почалася кілька століть тому, коли Москва вперше окупувала мій рідний Крим. Я народився в депортації, дитиною пережив всі складнощі російського колоніалізму, коли намагалися зробити так, щоб корінний кримськотатарський народ почував себе чужим на своїй землі. У них не вийшло це тоді і не вийде ніколи. Сьогодні головна мета – перемогти у війні.

З кожним днем військові витрати збільшуються, і ми повинні мати потужну стратегію, як в таких реаліях діяти країні, щоб перемогти. Понад 3 трильйони

потрібно Україні щорічно, із них 1,6 трильйона – для сектору безпеки і оборони, а дохідна частина бюджету становить усього 1,4 трильйона. Тобто додатково потрібно понад 1,5 трильйона для продовження боротьби.

Понад 1 мільйон людей сьогодні в секторі безпеки і оборони, із них понад 800 тисяч – це Збройні Сили України, а до початку повномасштабної війни було 261 тисяча. Оборонні витрати збільшилися більше ніж в шість разів порівняно з 2021 роком, а на ЗСУ – майже в 10 разів.

Оборонний бюджет становить третину ВВП. Це гігантська для будь-якої економіки світу цифра. Лише до кінця цього року нам потрібно буде додатково 250 мільярдів гривень на грошове забезпечення. І ці витрати зростають щодня.

Міністерство оборони є ключовим органом формування стратегій і політик оборони. Одним із перших кроків на посаді – аудит всіх напрямів, які сьогодні є в підпорядкуванні Міністерства оборони. Команда міністерства розробить концепцію трансформації оборонної системи України з новою стратегією національної безпеки та оборони України згідно з доктриною перемоги Президента України та відповідно до нових викликів, реалій і стандартів НАТО.

Досвід нашої армії, наших воїнів, наших інституцій унікальний та безпрецедентний для розвитку нової світової архітектури безпеки. Сьогодні Україна не тільки впроваджує стандарти НАТО, а й бере участь у розробці нових стандартів спільно з нашими партнерами.

В основі принципів НАТО лежить свобода разом з демократією, правами людини, верховенством права. Місія НАТО – захист власних територій. За ці принципи та місію вже десятий рік, щодня проливаючи кров, воюють українські воїни, українські люди. Супротив однієї людини – це супротив всієї країни. За кожним нашим воїном стоїть 42 мільйони українців. І ми як міністерство зробимо все для захисту і забезпечення всіх наших людей. Тих, хто тимчасово в полоні – дітей, військовополонених, політв'язнів, цивільних, обов'язково повернемо. Повернемо нормальне та гідне життя в українські міста, які, на жаль, тимчасово окуповані. Ми знаємо, що люди там чекають на нас, бо це наші люди і наші території.

Щодо забезпечення і своїх пріоритетів. Саме наші люди, їхнє життя та гідність є нашим пріоритетом та найвищою цінністю. Робота Міністерства оборони України – забезпечити повагу до гідності воїна у всіх взаємодіях з державою. Як результат, маємо дати більше сили нашим воїнам: озброєння, фокус на нарощування можливостей та стратегічне завчасне планування потреб.

Серед важливих стратегічних завдань – маємо підвищити оборонні спроможності українського виробника. Усе, що можна виробляти в Україні, маємо виробляти в Україні. Як міністерство зі свого боку забезпечимо максимально можливими контрактами наших українських виробників. У першу чергу це питання української незалежності та безпеки.

Серед операційних першочергових завдань – починаємо активну підготовку необхідної інфраструктури до повноцінної експлуатації F-16.

Щодо забезпечення та контрактів. Український воїн має бути забезпечений усім необхідним від держави: озброєння, військова техніка, форма, спорядження, засоби індивідуального захисту, харчування. Для цього маємо налагодити систему завчасного планування та прогнозування потреб, діджиталізувати всі процеси. Маємо запровадити практику формування стратегічних запасів, щоб в разі виникнення нагальних потреб ми змогли оперативно відреагувати.

Медицина. Маємо трансформувати систему, до якої потрапляє воїн, особливо поранений. Абревіатура ВЛК в сьогоднішньому розумінні має залишитися в минулому. Завдання: цифровізувати всі процеси, запустити єдиний реєстр призовників, який унеможливить будь-які корупційні ризики.

Прифронтна медицина. Шлях пораненого з поля бою до надання медичної допомоги має працювати так, щоб кожний солдат вчасно отримав допомогу. Наше завдання – забезпечити необхідними броньованими медичними машинами для евакуації, налагодити процес своєчасного інформування стабілізаційних пунктів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити.

Будь ласка, ще 2 хвилини.

УМСРОВ Р.Е. Наше завдання – забезпечити необхідним, налагодити процес.

Навчання. Маємо повністю змінити філософію та підходи до військової підготовки. Наше завдання – впровадити базову загальновійськову підготовку, а саме систему підготовки громадян ще до моменту їхньої мобілізації, реформувати систему військової підготовки з урахуванням отриманого досвіду в бойових діях, розгорнути рекрутингові центри зі створенням цільових програм.

Digital. Усе, що можна оцифрувати, маємо оцифрувати. Уся інформація про воїна має бути в *digital*: електронний військовий квиток, цифровізація ВЛК та шпиталів, електронний журнал, звіт для військових.

Питання кібербезпеки – окремий пріоритет роботи. Військові не мають витрачати свій час на заповнення стосів непотрібних паперів. Чув від військових, що кожний ротний щодня заповнює в середньому 11-16 журналів, іншої документації. Це неприпустимо для воюючої країни.

Справедливість. Маємо створити дієву та ефективну систему військової юстиції, військової поліції, військової прокуратури, військових судів.

Боротьба з корупцією. Нуль толерантності та нуль терпимості до корупції. Кожна вкрадена гривня коштує життя та безпеки наших воїнів. В моїй філософії корупціонери прирівнюються до терористів, а з терористами жодних перемовин не ведуть. Наш план – максимально унеможливити корупційні прояви. Маємо повноцінно запустити агенції із закупівель. Це питання честі.

Міжнародна взаємодія. Маємо ще більш посилено працювати з міжнародною коаліцією над тим, щоб оперативніше завести в Україну важке озброєння, необхідне нашим воїнам. Головне завдання – від домовленості на

вищому політичному рівні з партнерами до доставки озброєння на поле бою у найстисліші строки.

Один із найбільших ресурсів, які в нас сьогодні є, – це час...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Рустеме Енверовичу (*Оплески*). Залишайтеся на трибуні, у нас запитання до вас.

Прошу записатися на запитання до кандидата на посаду Міністра оборони України. Регламент – 10 хвилин.

Іонова, «Європейська Солідарність». Будь ласка.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Вікторії Сюмар.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Сюмар. Будь ласка.

СЮМАР В.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Добрий день, пане Рустеме! Дякую за те, що ви сьогодні тут, у залі, і готові відповідати на запитання. Дуже шкода, що зал вас не слухає. Питання, як на мене, дуже серйозні.

Війна стає позиційною. Щоб зберегти людей, а це завдання номер один, ми маємо зробити нашу армію максимально технологічною. Ваш попередник тут, у цьому залі, і не тільки, називав, наприклад, «мавіки» весільними дронами, в той час, як вони, очевидно, є очима наших воїнів. Які ваші плани щодо розвитку програми безпілотників, особливо ударних безпілотників? Скільки ми можемо робити своїх «ланцетів»?

Далі. Хочу вам сказати, що, наприклад, у деяких частинах на один міномет видають мін аж на три постріли в день. Як ми будемо виробляти українські міномети і скільки плануємо виробляти українських мін для того, щоб забезпечити ними Збройні Сили?

І ще лінія оборони. Ви знаєте, що на оборонні споруди в Україні виділено трохи більше 1 мільярда і значно менше, ніж на телемарафон. Скільки грошей вам потрібно сьогодні для того, щоб адекватно облаштувати лінію оборони?

УМЄРОВ Р.Е. Дякую. Сьогодні звертатимуся щодо грошового забезпечення, а потім з Міністерством фінансів відпрацюємо спільну позицію. Проситиму 251 мільярд гривень, із яких 227 мільярдів гривень буде спрямовано на грошове забезпечення за жовтень-грудень і 24 мільярди гривень – на одноразову грошову допомогу.

Щодо технологій. Уже зустрічався з віце-прем'єр-міністром, працювали над тим, щоб передати ці функції Міністерству оборони. Повідомив, що заклади

до 200 тисяч дронів вони зможуть розмістити, з ними відпрацюємо і дамо пропозицію.

Щодо прифронтової лінії скажу відкрито: ЗСУ та деякі люди кажуть, що ці лінії можуть бути різні. От я хочу зі всіма поспілкуватися, щоб ми до Верховної Ради приходили з однією позицією. Усе, що від мене залежить, щоб перерозподілити ресурси на прифронтові території, буду робити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герус Андрій Михайлович, «Слуга народу». Будь ласка.

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Насамперед бажаю вам сьогодні успішного голосування стосовно вашої кандидатури і успіхів у непростій роботі на цій посаді.

А питання таке. Зараз у суспільстві обговорюється питання ПДФО з виплат військових. Є пропозиція передати ПДФО до центрального бюджету для подальшого використання для воєнних потреб. Але є пропозиція, щоб цей податок на доходи фізичних осіб залишився, принаймні, його половина, на місцях і органи місцевого самоврядування могли допомагати військовим частинам закуповувати те, що їм потрібно.

Яка ваша думка щодо цього, яку концепцію ви підтримуєте, яку концепцію ви бачите більш ефективною?

Дякую.

УМСРОВ Р.Е. Щодо ПДФО є декілька концепцій. Можемо відпрацювати спеціальний рахунок в Міністерстві оборони, куди можна буде перераховувати кошти. Ми валідуємо всіх постачальників, то можемо робити закупівлі напряму у валідованих підприємців або постачальників. Це одна із концепцій.

Є ще концепція, яка обговорюється між Міністерством фінансів і Міністерства оборони, – це перераховування коштів напряму Міністерству фінансів, а воно перерахує Міністерству оборони. Тобто ці концепції знаю, вивчаю, сподіваюся, згодом разом з Міністерством фінансів прийдемо з однією позицією.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васильченко, фракція «Голос». Будь ласка.

Соломія Бобровська.

БОБРОВСЬКА С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Пане Рустеме, фракція «Голос» страшенно переживає, але й гордиться, що ви прийняли

історичний виклик очолити надважливе і найскладніше міністерство в період війни. Безперечно, ми будемо всі поруч і готові допомогти, бо розуміємо всю відповідальність і біль, яка буде у вас 24 на 7.

Попри те маю декілька питань. Перше. Щодо кроків реформування військкоматів у ТЦК та СП, які приводять в дике нерозуміння громадян, яких мобілізують, продукування цієї дичини останні півтора року.

Друге. Щодо контролю командування медичних сил і величезних скандалів з приводу невідповідності і відсутності стандартів турнікетів, а також бойових тактичних аптечок, які на сьогодні є однією із найбільших проблем у військовій тактичній медицині. Прохання...

УМЄРОВ Р.Е. Дякую. ТЦК та ВЛК мають високий рівень корупції. Наша пропозиція – повністю діджиталізувати, зробити електронний реєстр військовозобов'язаних.

Щодо медичних сил. Сподіваюся, ми зможемо передати ряд функцій Міністерству оборони і напрацювати політику щодо медичних сил. Тобто там є питання. Хтось каже, що деякі функції мають бути повернуті Міністерству оборони, медичні сили повинні залишатися в ЗСУ. Це питання дуже болісне. Відпрацюємо його разом з МОЗ, Кабінетом Міністрів, комітетом, повернуся в зал вже з єдиною пропозицією.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Ірина Володимирівна Геращенко, «Європейська солідарність».

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Прошу передати слово Софії Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Пане Рустеме, чи готові ви працювати з усіма фракціями і групами? Тому що з вашими попередниками, зокрема з Резніковим, налагодити будь-яку комунікацію і домогтися відповідей було абсолютно нереально. Дуже хотілося б, щоб була нормальна праця, тому що в нас один інтерес. Це перше запитання.

Друге. Корупційні справи в Міністерстві оборони показали тотальну зневагу до життя військовослужбовців, їхніх родин, до їхньої роботи. Мені хотілося б, щоб у вашій роботі насамперед була констатація цінності кожного конкретного життя військовослужбовця.

Третє. Чи плануєте ви відновлювати роботу волонтерського десанту, як це було за часів міністра Полторака, який доказав свою абсолютну ефективність. Саме волонтери можуть донести дуже багато інформації про те, що реально відбувається на фронті.

І останнє. Я дуже хотіла б, щоб на посаді міністра першим вашим завданням було питання спрощення оформлення УБД і напрацювання усіх документів, які дозволять зробити ті екстрені виплати, що були прийняті два місяці тому, курсантам, військовослужбовцям, виведеним поза штат, інструкторам та іншим.

УМЄРОВ Р.Е. Дякую за запитання. Перше. Верховна Рада України – це всі фракції і групи, а також головний комітет. Це завжди так було, і я не планую щось змінювати.

Друге. Щодо корупції вже сказав, щодо закупівель є декілька концепцій: залишити це в одній агенції, зробити летальні/нелетальні закупівлі. Тобто відпрацюю, концепцію запропоную. На мою думку, треба робити одну агенцію. Відпрацюю і відповім.

Третє. Щодо волонтерських бригад. Вивчу питання і повернемося до нього.

Четверте. Про УБД і виплати вже казав, що проситиму Верховну Раду підтримати, тому що треба платити мобілізованим, контрактникам, строковикам, курсантам і ОДГ. У виступі я мав про це сказати, але не встиг (учора планувався виступ на 15 хвилин, сьогодні сказали – на 5 хвилин), хоча в програмі це було.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Папієв, депутатська група «Платформа за життя та мир».

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово народному депутату Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний кандидате на посаду міністра, у мене буде ряд запитань фінансово-економічного контексту. Хотів би від вас отримати коротку, тезово, відповідь.

Перше. Стосовно фінансового забезпечення і соціального забезпечення військовослужбовців. Ви в курсі про ті цифри, які голосувалися в Раді, потім – поверталися і таке інше?

Друге. Оборонний бюджет. Ви казали про 1,5 трильйона гривень дефіциту. Яким чином будете покривати, зважаючи на те, що вже 15 вересня у Верховній Раді має бути представлений проект бюджету?

Третє. Публічні закупівлі. Які ви бачите кроки щодо того, щоб ми поправили законодавство про публічні закупівлі, унеможливили, наприклад, закупівлю яєць по 170 гривень за десяток, коли на той момент він коштував 55 гривень? Можливо, аукціони і таке інше?

Четверте. Стосовно модернізації військово-промислового комплексу. Чи передбачається наступного року його модернізація?

І щодо ПДФО. Є дві концепції, яку із них приймете? Але знову-таки 15 вересня має бути представлення проекту бюджету.

УМЄРОВ Р.Е. Дякую за запитання. Щодо 1,5 трильйона. Потреби, які я бачив, в декілька разів більші, ніж те, що ми маємо. Наші видатки – 1,9 трильйона. Тому будемо разом з Міністерством фінансів дивитися і якимось чином вирішувати. Але, як я вже зазначив, 251 мільярд – це програма мінімум, із яких 227 мільярдів – це грошове забезпечення мобілізованих, строковиків, курсантів, і буду просити 24 мільярди на одноразову грошову допомогу.

Щодо закупівель є дві концепції: або об'єднати в одну закупівельну компанію, або роз'єднати на летальне/нелетальне.

Щодо ВПК. Плануємо локалізацію контрактів, щоб 50-70 відсотків ВПК відбувалося в країні.

Щодо ПДФО вже відповідав. Ми як Міністерство оборони можемо зробити спецрахунок, через який валідувати всіх постачальників і оплачувати, або Міністерство фінансів забирає ПДФО і потім спрямовує ті кошти до Міністерства оборони, про що ми вже говорили з Міністерством фінансів, комітетами, фракціями і групами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Бобровська. Будь ласка.

Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Рустеме, дякую за готовність служити в цей складний час. У мене запитання з приводу міжнародної співпраці і з приводу того, де ще ви бачите перспективи отримання додаткової зброї для України, якісь можливості, які досі не були використані, але, ви вважаєте, що зможете активізувати співпрацю з окремими країнами. Якими є ваші пріоритети в цьому напрямі? Звичайно, ми як парламентарії готові всіляко долучатися до лобіювання отримання зброї для України за тими напрямками, які будуть визначені міністерствами. Тому сподіваємося на міцну співпрацю з вами.

Дякую.

УМЄРОВ Р.Е. Дякую за запитання. Будемо продовжувати системні зустрічі міністрів оборони і запрошувати їх до України. Керівники більшості країн вже були, будемо розширювати нашу військово дипломатію. Постачання

зброї може бути, не знаю, з Латинської Америки, якщо зможемо, куплятимемо в Африці, Азії. Будемо використовувати всі свої можливості.

Що ми можемо робити? Ми можемо робити окремі коаліції за різними напрямками щодо воєнно-морського флоту, авіації, сухопутних військ. Ці коаліції я буду робити разом з вами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Час на запитання закінчено. Дякуємо, шановний пане кандидате на посаду міністра оборони Рустема Енверовичу Умеров. Можете займати своє місце в урядовій ложі. А ми переходимо до обговорення.

До співдоповіді від профільного комітету запрошується голова Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Олександр Михайлович Завітневич. Будь ласка, 2 хвилини.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні колеги! Президент України відповідно до пункту 12 частини першої статті 85, пункту 10 частини першої статті 106, частини четвертої статті 114 Конституції України вніс до Верховної Ради України подання щодо призначення Умерова Рустема Енверовича на посаду Міністра оборони України. Відповідний проект Постанови Верховної Ради України «Про призначення Умерова Рустема Енверовича на посаду Міністра оборони України» (№ 10004) від 5 вересня 2023 року.

За дорученням Голови Верховної Ради України Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки на своєму засіданні 5 вересня 2023 року розглянув питання щодо призначення запропонованого главою держави кандидата на посаду Міністра оборони України і за результатами обговорення ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України підтримати проект Постанови «Про призначення Умерова Рустема Енверовича на посаду Міністра оборони України» (№ 10004) в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Олександрє Михайловичу.

Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп. Будь ласка, з трибуни по 3 хвилини.

Бурміч, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановна президіє! Шановні колеги! Шановний кандидате на посаду Міністра оборони України! Звичайно, група «Відновлення України» підтримуватиме вашу

кандидатуру, тому що у військовий час не може бути Міністерство оборони без головного менеджера – міністра. Учора ми всі бачили, як під оплески проводжали колишнього міністра оборони Резнікова. Звичайно, всі розуміють, що не за його хорошу роботу, хоча за окремими напрямками він працював, а за корупцію в міністерстві, яка вже стала настільки всепоглинаючою, що Президент за вимогою і суспільства, і того положення, яке було, хоче навіть подати законопроект про те, щоб прирівняти корупцію у військовий час до зради. І це дійсно так, ми його будемо підтримувати. Тому що обкрадання солдата, який захищає сьогодні Батьківщину, – це є зрада, це є підрив обороноздатності.

Тому я хотів би сказати кілька слів, може, вони вам пригодяться, як з цією гідрою – корупцією боротися у вашому міністерстві, якщо вам цікаво, звичайно.

Перше. У Міністерстві оборони є департамент по боротьбі з корупцією. Думаю, вам треба приділити увагу його діяльності, дізнатися чи є там ресурси, чи вони борються з корупцією, чи вони допомагають, чи є в них можливості, чи є в них функціонал. І було б правильно, якби роботу цього департаменту ви замкнули не на якомусь заступнику, а безпосередньо на собі, щоб з перших вуст чути, що відбувається у міністерстві.

Друге. Я вважаю, було б дуже доцільно провести робочу зустріч з Головою Служби безпеки України Малюком щодо співпраці. У нього є департамент військової контррозвідки, є агентура, довірені особи, всі необхідні джерела інформації у міністерстві, яке ви очолите. Дайте орієнтування агентурі виявляти ще на стадії підготовки такі корупційні можливі моменти і вас інформувати. Тоді, я певен, ви зможете побороти корупцію, принаймні, будете отримувати інформацію не від журналістів, а від першоджерел і вчасно на це все реагувати. Можете це враховувати або не враховувати, але, я вважаю... Бачу, ви навіть не слухаєте. Ну, це така справа. Але якщо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кожем'якін Андрій Анатолійович, «Батьківщина». Будь ласка.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Добрий день, шановні колеги! Фракція «Батьківщина» сьогодні зранку прийняла рішення підтримати кандидатуру пана Рустема на посаду міністра оборони. Нам вдалося поспілкуватися і детально обговорити всі проблеми, з якими зверталися до наших депутатів і до мене особисто військовослужбовці з передової, ті, які сьогодні воюють на фронтах. Але є декілька дуже важливих питань, на яких я хотів би ще раз, пане Рустеме, наголосити.

Перше. Сьогодні вже лунало це питання – наведення порядку з визначенням статусу учасника бойових дій та видачею посвідчення учасника бойових дій. Сьогодні ця робота в Міністерстві оборони, на жаль, не налагоджена на тому рівні, який має бути під час війни. Я сам стикнувся з цією проблемою. Люди на

початку війни пішли воювати і загинули, а їхні сім'ї півтора року не можуть отримати документи про статус члена сім'ї загиблого захисника чи захисниці, отримати статус учасника бойових дій, і тепер їхні діти, які залишилися без батьків, не можуть скористатися цим статусом під час вступу до закладів вищої освіти. Рідні телефонують тим, кого знають, народним депутатам або військовим, просять допомогти отримати цю електронну довідку, в якій зазначено аж дев'ять пунктів, які треба виконати.

Пане Рустеме, цю проблему не треба затягувати, щоб не було так: коли ми переможемо, наші воїни повернуться, а їм казатимуть, що беріть довідку учасника бойових дій у тих, хто вас туди посилав. Такого не повинно бути.

Друге. Армія дронів. Сьогодні це важливе питання. Ми підготували 10 тисяч операторів безпілотників і проект закритися, тому що сьогодні Міністерство оборони просить підготувати лише 500 операторів. Треба розібратися, чому так, чи є можливість у Міністерства оборони оплатити навчання ще 10 тисяч операторів, які потрібні на фронті.

І третє. Питання добровольчих формувань. Пан Резніков трохи нас недолюбував. Але, я вважаю, досвід міста Києва, Київської, Миколаївської областей щодо формування мобільних вогневих груп, які, до речі, сьогодні вночі знову працювали ефективно на ураження «шахедів», потрібно розповсюдити по всій Україні. Тому що «шахед» летить довго і долітає до цілі, якщо його не зіб'ють.

Усього найкращого вам на цій посаді!

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Роман Костенко, «Голос». Будь ласка.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Шановний кандидате на посаду міністра оборони України! Колеги, сьогодні визначний день, зокрема для фракції «Голос», тому що людину, яка зайшла з нами в парламент, зараз буде, сподіваюся, призначено на посаду міністра оборони – одного із найголовніших міністерств під час війни. Вважаю цей день історичним, зокрема для України, ще й тому, що громадянин України, представник кримськотатарського народу очолить Міністерство оборони і робитиме все, щоб наші сили оборони билися за Україну, звільняли Крим і повертали нашу державу в кордони 1991 року. Але, попри все, це й велика відповідальність, і для себе ви маєте це зрозуміти. Це велика відповідальність і для фракції «Голос», бо ви кандидат від нас, ми будемо слідкувати за вашою роботою, завжди будемо допомагати. Безпосередньо для всього кримськотатарського народу ви маєте стати, як і є, взірцем, показати, що ми робимо все для захисту нашої держави.

Проблем у нас багато, і на засіданні комітету ми говорили і про УБД, про що казав мій колега, і про питання списання майна, і про підготовку кадрів, що також на вас ляже. Зараз я хотів би сказати, що Міністерству оборони потрібно звернути увагу на перспективу ротацій і забезпечення Збройних Сил України новими кадрами. Тому що, коли ми приїжджаємо на передову, люди, які там знаходяться з 24 лютого 2022 року, запитують, скільки ще вони мають тут бути, чому є одна категорія, а багато мільйонів не йдуть на війну. Я вважаю, допоки наші воїни б'ються, це питання ми маємо вже ставити в пріоритет і думати, як ми будемо його вирішувати. Воно дуже важливе і досить чутливе для нашого суспільства.

Загалом я бажаю вам успіху. Ви завжди можете розраховувати на мою підтримку, на підтримку фракції, думаю, на підтримку багатьох людей у цьому залі. Разом до перемоги, і давайте скоріше зробимо все для того, щоб мати можливість займатися цивільною політикою, а не говорити про війну.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо. Героям слава!

Петро Олексійович Порошенко, фракція «Європейська солідарність».
Будь ласка.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Пане Рустеме! За чотири з лишнім року цієї каденції Верховної Ради фракція «Європейська солідарність» жодного разу не голосувала за кадрові призначення. Це принципова позиція, оскільки влада має нести відповідальність, а меншість повинна мати можливість контролювати дії влади. Але 24 лютого змінило все. Я згадую цей день у цьому залі. За різними обставинами – хто через патріотизм, хто через лють, хто через острах – країна об'єдналася. Далі були різні голосування. Ми були завжди єдині в підтримці воєнних законів, бо це не про політику, це про державу Україна.

Я хочу наголосити, що після 24 лютого це перше подання кандидатури на посаду міністра оборони. У нас величезні претензії до попереднього міністра, незважаючи на те, що я його дуже добре знаю, починаючи ще з Помаранчевої революції. Претензії не тільки в корупції, не в куртках, не в яйцях, не в закупівлі озброєння, претензії в підготовці – шість місяців підготовки до війни, за які ми зараз платимо величезну ціну. На жаль, це так. Але єдність нам потрібна. І на сьогодні, навіть розуміючи всі проблеми з цим призначенням, бо Рустем не має воєнного досвіду, але він блискучий менеджер, я впевнений, ключові функції Міністерства оборони, а саме прозоре, транспарентне і ефективне забезпечення Збройних Сил України, він витягне. А єдність у нас має бути не навколо корумпованих політиків, політичних партій або особистостей, а навколо українського воїна, Збройних Сил України. Це перша важлива позиція.

Друга позиція. Я пишаюся тим, що саме у фракції «Європейська солідарність» є представники Меджлісу, і призначення кримського татарина сьогодні міністром оборони – це дуже потужний меседж, що ніякі домовленості без Криму неможливі.

І третя позиція. Для мене дуже важливо, щоб у Рустема був не тільки негативний, а й позитивний досвід. Подивіться на Полторака. Там є важливі уроки.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Андрійович Бакунець, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дорогі українці! Шановні народні обранці! Однозначно, в час великого виклику війни ми можемо чітко заявити, що існування цілої нашої держави залежить від Збройних Сил України, а опорою для відважних захисників і захисниць є, власне, стратегічне, важливе Міністерство оборони, яке повинно усім необхідним забезпечити тих найвідважніших українців, які сьогодні, на відміну від нас з вами, воюють на різних фронтах.

Міністерство оборони є надважливим міністерством для українського воїна у здобутті української перемоги. Разом з тим це міністерство є й одним із найбільших розпорядників державних коштів та коштів міжнародних партнерів. Звичайно, довкола цього виникало багато спокус, багато запитань і різнобачення в суспільстві. Тому сьогодні, призначаючи очільника Міністерства оборони, я хочу з впевненістю сказати з цієї трибуни, що особисто знаю пана Рустема Умерова, ми з ним мали можливість працювати в тимчасовій спеціальній комісії щодо надання нам міжнародної технічної допомоги, зброї, брали участь у багатьох зустрічах з міжнародними партнерами, і я авторитетно заявляю, що ця людина є абсолютно справедливою, є людиною, яка користується добродією та повагою, особливо міжнародних партнерів, які й допоможуть Міністерству оборони, нашій державі, нашим захисникам здобувати перемогу. Вірю, що він ефективно і, головне, прозоро робитиме все необхідне для наших захисників і захисниць.

Пане Рустеме, бажаю успіху, адже працювати ви будете під прицілом ворога, під прицілом суспільства, а суспільство, особливо та його частина, хто на фронті, вимагає справедливості. Бажаю справедливо, мудро, правильно керувати міністерством.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Іванович Батенко, депутатська група «Партія «За майбутнє».

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні колеги! Шановний Рустеме Енверовичу! Ми вважаємо, що вибір нового кандидата на посаду міністра оборони є дуже вдалим для українського парламенту, для Української держави, суспільства в цілому, тому що, на нашу думку, на сьогодні він є одним із кращих менеджерів в Україні. У цьому за останні кілька років переконалися ті, хто стикався з паном Рустемом безпосередньо в роботі. Ми бачили, що він є одним із кращих переговорників у країні. Ми бачили, що він якісно виконував свою роботу як очільник тимчасової спеціальної комісії з моніторингу використання зброї, яку нам надають наші міжнародні партнери. Ми бачили його якісну роботу у Фонді державного майна, були свідками того, що без корупції можна очолювати таку державну інституцію. Зрештою це все говорить про те, що пан Рустем був на своєму місці, може виконувати будь-яку державну функцію, керувати будь-якою державною ланкою.

Я побажав би, щоб попри критику, яка лунає на адресу Міністерства оборони, був знайдений механізм нових форм взаємодії між міністерством і військовими, щоб був підхід до військових, як до єдиної родини: немає різниці, чи міністр оборони, чи військовий, відчуття болю військового має бути в душі Міністерства оборони попри рутину, яка з'їдає багато часу. Вважаю, пан Рустем це розуміє як людина, яка займалася поверненням військовополонених, а тепер як людина, яка очолить це міністерство.

Безумовно, треба до кінця розібратися з корупцією, яка поглинула деякі територіальні центри комплектування і ВЛК. У парламенті ми хочемо створити відповідну тимчасову спеціальну комісію щодо розслідування всіх випадків, пов'язаних з ВЛК. Тобто парламент зі свого боку наведе лад, а профільне міністерство – зі свого боку.

Хочу сказати, що попереду багато викликів, але головний виклик повинен закінчитися перемогою. І ми бажаємо новому міністру оборони бути серед тих очільників України, які, врешті, прийматимуть акт про капітуляцію російської федерації (*Оплески*).

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Михайло Михайлович Папієв, депутатська група «Платформа за життя та мир».

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні народні депутати України! Шановний пане кандидате на посаду міністра оборони України! Ви знаєте, сьогодні на засіданні нашої депутатської групи «Платформа за життя та мир» ми обговорювали кандидатуру пана Умерова, виходячи з такої логіки.

Перше. Людина, яка була народним депутатом України, знає зал і реально знає, як працює Верховна Рада України, як має бути організована співпраця міністерства з Верховною Радою України.

Друге. Людина, яка вже має позитивні здобутки. У Верховній Раді було створено тимчасову спеціальну комісію з моніторингу використання зброї, отриманої від союзників, яку очолював Рустем Енверович, про що казали попередні промовці, і ми бачили, як він організував роботу, співпрацю з нашими союзниками, дипломатичними представництвами, наскільки великий він має в цьому авторитет.

Третє. Людина, яку пропонується призначити на посаду міністра, наразі очолює Фонд державного майна. Коли пана Умерова призначали на цю посаду, я звернувся до нього з проханням навести порядок у профспілках України, Національній академії аграрних наук. На сьогодні ми реально бачимо, що Фонд державного майна почав наводити порядок у цій корупційній царині, наводити державний лад, відновлювати інтереси держави в цих структурах. Я впевнений у тому, що вже будучи міністром оборони України, пан Умеров зможе так само організувати роботу і в міністерстві щодо подолання в ньому корупції.

Звільнений міністр, який учора пішов звідси під оплески залу, настільки опустил авторитет цього міністерства, особливо серед наших західних партнерів, що зараз нам потрібна людина, яка відновить цей авторитет насамперед серед наших союзників, зможе чітко і зрозуміло організувати співпрацю з парламентом.

Питання обороноздатності, питання перемоги, питання соціального захисту, питання грошового забезпечення військових. Міністерство вже сьогодні має відновити практику ініціювання Кабінетом Міністрів законопроектів з цих питань. Ми будемо голосувати за. Прошу підтримати запропоновану кандидатуру.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І завершальний виступ від фракції «Слуга народу».

Єгор Чернів. Будь ласка.

ЧЕРНІВ Є.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Добрий день, шановні колеги, шановний головуючий, шановний Рустеме Енверовичу! Можна без перебільшення сказати, що сьогодні Міністерство оборони є найважливішим міністерством в країні, яка воює. Очолювати таке міністерство – це велика відповідальність, але й велика шана.

Ми не можемо собі дозволити, щоб репутація Міністерства оборони страждала через якісь скандали. Тому сьогодні завдання номер один для міністра – відновлення довіри до міністерства як всередині країни, щоб не виникало питань у тих людей, які щодня донатять на армію, куди йдуть гроші, так і у наших партнерів, щоб і в них не виникало питань чи допомагати далі Україні.

Завдання номер два – навести лад всередині Міністерства оборони. Це також дуже важке завдання, починаючи від знищення української паперової армії, коли є 16 журналів, які мають вести на полі бою наші солдати, закінчуючи

проблемами з ВЛК, турнікетами, питання щодо отримання статусу УБД, про що ми говоримо вже півроку, але воно все ще не вирішено. Це проблеми, які потрібно розв'язувати навіть не сьогодні, а вчора.

Завдання номер три – посилення комунікації всередині країни між різними органами. Це нормальна плідна комунікація з Верховною Радою України, оборонним комітетом, між Міністерством оборони та Генеральним штабом, щоб не виникало суперечок, а була постійна взаємодія і праця.

Завдання номер чотири – озброєння нашої армії і отримання всього необхідного для того, щоб вести ефективно бойові дії. Сьогодні треба виробляти не тільки те, що треба зараз, а й те, що потрібно буде через півроку, рік, п'ять років. Тобто дивитися сьогодні у майбутнє і стратегічно підходити до забезпечення нашої армії.

Завдання номер п'ять – зовнішня комунікація. І тут потрібно віддати належне міністру Резнікову, який справлявся з цим на п'ятірку. Пане майбутній міністре, ви також маєте це робити на найвищому рівні і у форматі «Рамштайн», і під час взаємодії з іншими міністрами. Ми також готові тут підставити вам плече та допомагати.

І наостанок скажу, я також готовий поділитися власним досвідом співпраці з майбутнім міністром, працював...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, пане Чернів.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Запросіть депутатів до залу. Займіть, будь ласка, свої робочі місця.

Шановні колеги, мить фотографування може позбавити вас миті виконання основного обов'язку в цьому залі.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85, частини четвертої статті 114 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Умерова Рустема Інверовича на посаду Міністра оборони України» ([№ 10004](#)) в цілому.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 338.

Рішення прийнято.

Постанову ухвалено (*Оплески*).

Покажіть по фракціях і групах.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України, у день свого призначення перед вступом на посаду складає на пленарному засіданні Верховної Ради України присягу.

Для складення присяги на трибуну запрошується міністр оборони України Рустем Енверович Умеров.

УМЄРОВ Р.Е., *міністр оборони України*. Присяга члена Кабінету Міністрів України.

Я, Умеров Рустем Енверович, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! (*Оплески*).

Ще раз вітаємо Рустема Умерова з призначенням на таку відповідальну посаду. Віримо, процитую Тараса Івановича Батенка, що ви підпишете акт капітуляції російської федерації.

Шановні колеги, далі в нас також кадрове питання.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить призначення за поданням Прем'єр-міністра України Голови Антимонопольного комітету України.

Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль 5 вересня 2023 року вніс до Верховної Ради України подання про призначення Кириленка Павла Олександровича на посаду Голови Антимонопольного комітету України. Профільний Комітет з питань економічного розвитку розглянув зазначене подання та за наслідками розгляду члени комітету, народні депутати України, внесли на розгляд Верховної Ради України відповідний проект постанови [№ 10015](#). Усі матеріали вам надано.

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми узгодили такий порядок розгляду цього питання: представлення кандидата – до 2 хвилин; виступ кандидата на посаду Голови Антимонопольного комітету – до 5 хвилин; запитання народних депутатів України до кандидата – до 10 хвилин; співдоповідь профільного комітету – до 2 хвилин; виступи від депутатських фракцій і груп – по 2 хвилини (16 хвилин у сумі) і прийняття рішення. Усього – до 35 хвилин.

Якщо немає заперечень, ставлю на голосування пропозицію підтримати таку процедуру розгляду даного питання. Треба 150 голосів. Прошу голосувати.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Дякую. Процедуру підтримано, переходимо до розгляду питання.

До слова для представлення кандидата запрошується міністр Кабінету Міністрів України Олег Миколайович Немцінов. Будь ласка, 2 хвилини.

НЕМЧІНОВ О.М., *міністр Кабінету Міністрів України*. Шановний Олександр Сергійовичу! Шановні колеги! Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль вніс пропозицію про призначення Кириленка Павла Олександровича Головою Антимонопольного комітету України. Прохання підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується кандидат на посаду Голови Антимонопольного комітету України Павло Олександрович Кириленко. Будь ласка, 5 хвилин.

КИРИЛЕНКО П.О., *кандидат на посаду Голови Антимонопольного комітету України*. Добрий день, шановні народні депутати України, шановні колеги, шановний незламний український народ! Перебуваючи на цій трибуні, я як громадянин і офіцер особисто перед собою відчуваю надвелику відповідальність. Гордий тим, що є частиною великої країни, тієї, що стала прикладом незламності та нескореності для всього світу, якою я пишаюся, докладаючи максимум зусиль аби бути корисним та працювати на майбутнє її громадян і наближення нашої, я не втомлююся повторювати, чи не найголовнішою метою станом на зараз – єдиної спільної перемоги.

Справедливість візьме гору, ми обов'язково переможемо. Але справедливість – це те слово, друге ім'я, яким повинна бути названа наша держава. Внутрішній суспільний запит на справедливість у державі зараз, в час повномасштабної війни, враховуючи наші успіхи на фронті, я впевнений, кожен з вас, шановні народні депутати, це відчуває, надвеликий. Добре знаю і розумію, як особливо гостро цей запит відчуває на собі український бізнес. Той самий бізнес, що відправляє вантажівки допомоги нашим захисникам та мешканцям у прифронтові громади, деокуповані громади, той бізнес, що донатить, невтомно, вперто наповнює бюджет. Ми повинні бачити і розуміти, як чітко і прозоро рухатися шляхом допомоги бізнесу.

Люди, над головами яких летять ракети та «шахеда», попри все намагаються вести чесний бізнес. Повірте, я знаю, про що кажу. Вони продовжують формувати валовий національний продукт та наповнювати національний бюджет. Роблять це в державі, в якій йде жорстока, повномасштабна війна як з російським окупантом, так і з багаторічною історією тотальної корупції. Зловживання природних та штучних монополій, недобросовісна конкуренція, протиправні узгоджені дії, порушення вимог чинного законодавства під час здійснення публічних закупівель – це не просто фрази і професійний сленг з чинного антимонопольного законодавства, це ті основні пріоритети за яких не може бути досягнуто мети, озвученої мною хвилину тому. Президент України Володимир Олександрович Зеленський оголосив особисту війну корупції та зловживанням під час війни. Кожен із нас на своєму місці також має зробити свій внесок у перемогу в цій війні.

Я не буду багато розповідати про себе. Скажу, що за 11 років роботи на різних посадах в органах прокуратури України я маю певний досвід, у тому числі з розслідування економічних злочинів. Рівно 50 місяців я очолював Донецьку обласну державну адміністрацію, а крайні 18 місяців я очолював Донецьку обласну військову адміністрацію. На моїх очах вільна частина регіону розквітала, переживала динамічний розвиток, потім четверта ранку 24 лютого. У моїй пам'яті назавжди залишаться квітучі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити.

КИРИЛЕНКО П.О. Я знаю, як там люди боролися і зараз продовжують це робити. Вірю в нашу міцну команду, завдяки якій можна досягти фундаментальних основ збереження цілісності держави і в часи досягнення нашої перемоги, і після нашої перемоги. Вірю в Україну, вірю в нашу невідворотну перемогу.

Слава Україні! *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Запишіться, будь ласка, на запитання до кандидата.

Мазурашу Георгій Георгійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Прошу передати слово Неклюдову Владлену.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Владлен Неклюдов. Будь ласка.

НЕКЛЮДОВ В.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Добрий день, Павле Олександровичу! У мене до вас два запитання.

Перше. Як пройшла ваша презентація на засіданні фракції? Чи була вона? Якщо – ні, то чому?

І друге. На засіданні комітету ви сказали, що головним вашим завданням є наповнення бюджету. Чи означає це, що ви не будете забезпечувати економічну конкуренцію між підприємствами? Підприємствам приготуватися до штрафування? Чи як це розуміти?

Дякую.

КИРИЛЕНКО П.О. Дякую за запитання. Щодо першого запитання. Якщо ви, шановний пане народний депутат, маєте на увазі презентації на засіданні

фракції, то вони дещо відрізнялися. Я довів ту інформацію, про яку в мене запитали напередодні засідання фракції, потім було визначено щодо моєї присутності або несутності на засіданні фракції вже на іншій посаді.

Щодо другого запитання. За всієї поваги до вас, прошу жодним чином не викривлювати інформації, яка обговорювалася з вашими фаховими колегами на засіданні профільного комітету, що головним завданням є наповнення бюджету. Проблема є, наповнення бюджету є одним із головних завдань, про що говорилося на засіданні комітету, але точно не за рахунок бізнесу. В продовження вашого запитання скажу, якщо ставити за мету наповнення бюджету саме за рахунок функціоналу АМКУ, це точно не приведе до досягнення тієї мети, яку я озвучив у своєму виступі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитрієва Оксана, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ДМИТРИЄВА О.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Разумкову Дмитру Олександровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Олександрович Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Павле Олександровичу, ми з вами давно знайомі, ви були хорошим головою Донецької ВЦА, ВА. Я не до кінця розумію, навіщо ви йдете на цю посаду, бо вам треба буде розбиратися з тим, що там натворила попередній керівник – зруйновано, перетворено нормальний орган, який повинен працювати на бізнес, на репресивний.

Я хотів би почути вашу позицію з цього приводу, почути обіцянку, а ви дотримуетесь обіцянок, що у разі призначення вас на цю посаду ви будете працювати не на конкретний бізнес, конкретні політичні сили, конкретні недержавні цілі, а дійсно на державу в рамках того, для чого був створений і на що має працювати Антимонопольний комітет.

Дякую.

КИРИЛЕНКО П.О. Дякую, Дмитре Олександровичу, за теплі слова на мою адресу. Дійсно, ми з вами вже доволі давно знайомі, фактично з моменту мого призначення в Донецьку область. Знаєте, коли я йшов на попередню посаду в складну область (це вже схоже більше на белетристику, ліричний відступ), мені і тоді висловлювали співчуття.

Чи можна назвати свою відповідь самовпевненістю? Точно – ні. Чи є розуміння того, куди рухатися і що робити? Точно – так. Без жодного пафосу,

в мене є розуміння, я точно не боюся, що є якісь скелети у шафі Донецької обласної державної адміністрації, бо цього немає. Я ніколи не зраджував своїм принципам і принципам служіння держави, які є основними. Це моя відповідь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бурміч Анатолій Петрович, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

БУРМІЧ А.П. Депутатська група «Відновлення України». Шановний Павле Олександровичу, я дуже уважно слухав ваш виступ. Ви сказали, і ми це знаємо, що маєте юридичну освіту, маєте досвід боротьби з економічними злочинами, що будете займатися наповненням бюджету. Я хотів би почути від вас відповідь, якщо можна, коротко, хоча б штрихом на запитання: в який спосіб ви будете наповнювати бюджет? Скажіть, як ви це бачите?

КИРИЛЕНКО П.О. Дякую за запитання. Знову-таки конкретизація, щоб не було викривлення і питань щодо мого призначення на посаду. Давайте одразу будемо рахувати, на скільки наповнимо бюджет шляхом тиску, ламання бізнесу, несприяття заведенню інвестицій в Україну, я не кажу зараз про ті регіони, в яких точаться активні бойові дії. Якщо йдеться про те, як організувати роботу щодо наповнення бюджету, то основний напрям – це створення прозорої ситуації для функціонування бізнесу. Працюючи на тій чи іншій посаді, я ніколи не намагався комусь подібатися, і ті, які знайомі зі мною, знають, про що я кажу. Я точно знаю, що напрями, обрані мною, відповідним чином будуть посилятися на фаховість людей, які є і функціонують у комітеті, а також тих, які будуть заходити, але про це вже згодом, коли настане час. Скажу, що наповнення бюджету не є пріоритетом, і це як наслідок припинення порушень у сфері діяльності того бізнесу, який, можливо, казатиме, що він працює виключно відповідно до закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Леонідівна Клименко, фракція «Голос».
Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Павле Олександровичу, я з міста Маріуполя, багато позитивного про вас чув, особливо з початку війни. І мені справді дивно, чому ви зі своєї посади переходите на таку важку посаду, як голова Антимонопольного комітету. Я хотів би зрозуміти, наскільки фахово ви підготовлені до того, щоб обіймати цю посаду.

Однією із функцій Антимонопольного комітету є контроль за публічними закупівлями. У мене два простих запитання для розуміння вашої компетентності. Перше. Скільки згідно з законом в Антимонопольному комітеті уповноважених

з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель? І друге. Який максимальний штраф може бути за спотворення результатів публічних закупівель? Прошу дати коротку відповідь.

Дякую.

КИРИЛЕНКО П.О. Дякую за запитання. Не буду казати, що схоже на іспит, бо фаховість має бути в усьому. Я трохи упустив, але продовжу те, що було в попередньому запитанні. Моя юридична практика була пов'язана з функціонуванням чинного антимонопольного законодавства, більше зі змінами до нього, які вже прийняті за основу, де є важелі застосування додаткових заходів щодо роботи бізнесу, захисту економічної конкуренції.

Щодо вашого другого запитання. Дійсно, найбільше скарг щодо публічних закупівель, які мають розглядати уповноважені з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель, призначення яких є компетенцією виключно голови Антимонопольного комітету. Їх може бути не більше десяти. Це відповідь на ваше запитання. Не думаю, що я щось переплутав.

Щодо штрафів. Я не буду ставити уточнюючі питання, гадати теж не буду. Можливо, ми окремо поговоримо про це.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ігор Павлович Фріс, фракція «Слуга народу».

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! У мене не запитання, а невелика рекомендація, щоб ви згадали її, коли будете працювати, якщо зал підтримає вашу кандидатуру.

Нещодавно був проголосований законопроект про внесення відповідних змін до деяких законодавчих актів щодо вдосконалення діяльності Антимонопольного комітету, зокрема до Закону «Про нотаріат». Антимонопольному комітету надаються відповідні повноваження, які випадають із загальних повноважень інших державних органів, тобто надаються певні преференції. З попереднім керівником Антимонопольного комітету у нас була домовленість про внесення відповідних змін щодо урівняння повноважень Антимонопольного комітету в частині отримання інформації, яка є нотаріальною таємницею, з іншими державними органами і подачі відповідних документів встановленого зразка. У майбутньому я буду вас просити поправити це, щоб привести певні норми у відповідність із законодавством.

Дякую.

КИРИЛЕНКО П.О. Дякую за запитання. Я звик до всього підходити фундаментально. Необхідно опрацювати, наскільки я розумію, там є юридичні

колізії. Я не сказав про те, що одним із напрямів роботи Антимонопольного комітету є щільна взаємодія з шановними народними депутатами для досягнення результату, у тому числі й юридичного вдосконалення, приведення певних норм у відповідність до законодавства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо вам, Павле Олександровичу. Можете зайняти своє місце в ложі.

На трибуну для співдоповіді запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку Дмитро Андрійович Наталуха.

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, шановний Олександр Сергійовичу. Шановні колеги, комітет за результатами розгляду, керуючись положеннями пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України, прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України ухвалити кандидатуру пана Павла на посаду Голови Антимонопольного комітету України.

Від себе хочу сказати, що сьогодні відбулося засідання комітету, на якому ми проговорили багато непростих питань для людини, яка претендує на цю посаду особливо в умовах реалізації закону про, так званих, олігархів, реалізації позицій про позбавлення природних монополій свого впливу на політичні та економічні процеси в державі. Проговорили питання антимонопольної конкурентної реформи як складової для питань євроінтеграції нашої держави. І, в принципі, є розуміння того, що за підтримки парламенту, за підтримки комітету така робота може бути конструктивною і позитивною, зважаючи на те, що в нас є практика, коли з представниками профільних відомств парламент знаходив спільну мову і досягав певних результатів. На нашу думку, тут може бути абсолютно і цілком ідентична ситуація. Тому ми воліли б просити підтримати і проголосувати за призначення цієї кандидатури.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп.

Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, Антимонопольний комітет в будь-якій розвинутій демократії найвпливовіший орган у системі економічних відносин. Він впливовіший ніж податкова, ніж різні економічні розслідувачі і навіть іноді впливовіший ніж Національний банк.

Якщо ви подивитеся комплаєнс будь-якої міжнародної компанії, яка працює не тільки в Україні, першим побачите слово «антитраст», тому що Антимонопольний комітет наділений такими повноваженнями, які можуть

закрити будь-яку компанію в секунду. Тому дуже важливо побудувати в державі незалежну інституцію – Антимонопольний комітет.

Я не голосував за законопроект [№ 5431](#) саме через сумнів у тому, що в нас є таке бажання. І, чесно кажучи, поки не побачив ефективної роботи Антимонопольного комітету. Як перевірити є вона ефективною чи ні? Дуже простий приклад. Кожен із вас бачив, давайте говорити відверто, ті зашквари в публічних закупівлях, які лунали в публічному просторі: барабани, овочерізки, перчатки, яких Запорізька атомна електростанція закуповує більше ніж до війни. На це все може реагувати Антимонопольний комітет. Саме тому, Павле Олександровичу, я й запитав вас про штраф за спотворення результатів публічних закупівель. Штраф у розмірі 10 відсотків від обороту – це те, що може зробити Антимонопольний комітет.

Я впевнений, за цю кандидатуру ви сьогодні проголосуєте. Мені як представнику Маріуполя, напевно, навіть приємно, що голова нашої військової адміністрації займе цю посаду. Дуже сподіваюся, що все-таки колись ми дійдемо до того, коли будемо призначати людей, щоб створювати інституцію, незалежну від будь-яких гілок влади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Папієв. Будь ласка.

Колтунович Олександр Сергійович, група «Платформа за життя та мир».

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Олександрє Сергійовичу. У продовження вчорашньої теми щодо антимонопольного законодавства України. Чому воно взагалі таке важливе, про що казав і попередній виступаючий? Тому що це один із фундаментальних важелів економічної політики держави.

Антимонопольний комітет України у 2019 році, коли ми тільки прийшли, подавав дані, що в Україні 58 відсотків – це монополії, олігополії і компанії з домінуючим становищем, а 42 відсотки – підприємницьке середовище. Зараз ситуація очевидно погіршилася, хоч офіційні дані і не публікуються.

Що стримують монополії в Україні? Вони стримують розвиток малого і середнього бізнесу, конкурентне середовище, залучення прямих іноземних інвестицій, зменшують обсяг прямих іноземних інвестицій (відбувається як відтік, так і щорічний притік), який в рази менший ніж перекази коштів трудових мігрантів.

Тому Антимонопольний комітет має бути повноважним інститутом, бути одним із тих, хто забезпечуватиме справедливі правила економічної конкуренції всередині країни. У висновку Єврокомісії щодо відповідності конкуренції і захисту всередині України є ряд зауважень, на які вам доведеться звертати увагу і з цим працювати, оскільки у нас є зобов'язання в рамках імплементації Угоди про асоціацію, в тому числі і в цьому напрямі.

Для чого ми взагалі приходимо до всіх цих речей. Хотів би привести дві цифри. У нас валовий внутрішній продукт за минулий рік становить лише 160 мільярдів доларів. Якщо ми візьмемо в порівняльних цінах 2015 року, це рахує Світовий банк, він становить лише 72 мільярди доларів. Щоб подолати цю критичну економічну відсталість, ми маємо стимулювати іноземні інвестиції. Без прозорого антимонопольного законодавства цього не буде. Тому ми підтримуємо цей крок, але вам доведеться дуже багато попрацювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Група «Відновлення України». Шевченко Євген Володимирович, так?

Бурміч. Будь ласка.

БУРМІЧ А.П. Шановний головуєчий! Шановні колеги! Шановний Павле Олександровичу! Я вам ставив запитання стосовно вашого бачення щодо наповнення бюджету. Хотів би озвучити кілька штрихів, може, врахуєте це в роботі. Усі ми хотіли б, щоб ви почали свою роботу з розгляду підприємств-монополістів, які впливають на життя простих людей. Монополія на ринку газу, у нас ніякого ринку газу немає, монополія на ринку електроенергії.

Хотілося б, щоб ви, використовуючи ті повноваження, які ми прийняли за керівництва колишнього голови Антимонопольного комітету, фактично перетворивши Антимонопольний комітет на правоохоронний орган, тобто у вас буде достатньо повноважень, подивилися, як формуються ціни на газ в «Нафтогазі України». Вони в собі вартість «заганяють» всі крадіжки, свої мільйонні заробітні плати, головотяпство і все інше, прирівнюючи все це фактично до цін, які реалізуються для людей. Таким чином державна монополія не отримує жодного прибутку, не платить податки. Будете боротися, будете наповнювати бюджет. Те саме стосується електроенергії. Якщо люди відчують, буде авторитет у вас, в Антимонопольного комітету, в держави.

Сьогодні хотів би побажати вам в цьому напрямі плідної роботи. Група «Відновлення України» підтримує вашу кандидатуру.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федір Володимирович Веніславський, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Дмитру Наталусі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Андрійович Наталуха. Будь ласка. Запросіть депутатів до залу, скоро будемо голосувати.

НАТАЛУХА Д.А. Дуже дякую. Шановні колеги, ми це вже проговорювали на засіданні комітету, але я хотів би окремо ще раз зацентрувати увагу не лише потенційного керівника Антимонопольного комітету, а й решти депутатів, на тому, що одним із найкритичніших питань діяльності Антимонопольного комітету є регулювання державної допомоги, яким передбачається обмеження впливу держави на розвиток економічних процесів, на стимулювання економічного зростання, на надання допомоги певним галузям та індустріям у контексті програм щодо доступних кредитів під 5-7-9 відсотків, індустріальних парків, «інвестнянь». Усе це сприймається відповідно до законодавством ЄС як державна допомога, і вона має бути зарегульована. Так от я дуже хотів би, щоб ми разом з Антимонопольним комітетом поставилися до цього питання з надзвичайною увагою і прискіпливістю, тому що контекст, реальність і умови, в яких функціонує наша держава, дуже сильно відрізняються від контексту, умов і кондицій, в яких перебувають держави ЄС. Історична обставина, яка зумовила регулювати державну допомогу там і тут, так само критично відрізняється. Ми просто не маємо морального права зв'язувати руки собі, нашим державним інституціям, нашим міністерствам у допомозі окремим галузям економіки відновлюватися після перемоги в цій війні.

Тому, шановний пане Павле, ще раз звертаю вашу увагу на це. Нагадую про позицію щодо Закону «Про локалізацію виробництва», на яку теж треба звернути особливу увагу в контексті ігнорування цієї вимоги багатьма розпорядниками публічних коштів, а також про державну допомогу. Колеги, давайте цей шанс не пропустимо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фракція «Європейська солідарність». Ніна Петрівна Южаніна, так? Будь ласка.

Запросіть депутатів до залу, зараз будемо голосувати.

Олегу Михайловичу Синютка, будь ласка, передайте слово Ніні Петрівні Южаніній.

СИНЮТКА О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ніні Петрівні Южаніній.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська

солідарність»). Шановні колеги, я із задоволенням слухала виступаючих від груп і фракцій. Ви всі підкреслили, що Антимонопольний комітет так і не спромігся реалізувати свою основну функцію – захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання (стаття 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України»). Але я хотіла б звернутися до кандидата: ви уважно слухали б, тому що тут почуєте речі, з яких, можливо, почали б свою роботу.

Чи чули ви про роботу Антимонопольного комітету у сфері державних закупівель? Можливо, ви чули хоча б про розслідування антиконкурентних узгоджених дій учасників торгів, які стосуються спотворення результатів торгів? Скажіть, будь ласка, за всі роки цього великого розкрадання на будівництві доріг, чи чули ви про факти розслідування змови на багатомільярдні тендери і чи почалося розслідування таких змов? Це великі підприємства, які й досі виграють всі найбільші державні замовлення, – ТОВ «ГК «Автострада», ТОВ «Автомобільна Південь». За 2021 рік вигравали понад 50 мільярдів гривень в одні руки, при тому інші учасники взагалі викидалися з таких торгів.

Щодо закупівель Міністерства оборони. Дійсно, Міноборони введено з-під дії Закону «Про публічні закупівлі», але АМК має повноваження розслідувати змови неконкурентних узгоджених дій. Проте за всі роки, скільки ми чуємо про цю всю корупцію, АМК жодного разу не повідомив про початок розслідування жодної скандальної закупівлі Міноборони. А та реформа, той прийнятий закон? АМК взагалі втрачає самостійність, але набуває великих функцій, неприбуткових органу, який має боротися за економічну конкуренцію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович Власенко, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Дякую, пане головуєчий. Я дуже уважно послушав кандидата. Чесно кажучи, за всієї поваги до пана кандидата, у його виступі я хотів почути слова «монополія», «монопольний вплив», «поділ ринків», «злиття/поглинання», «об'єднання юридичних осіб», «роз'єднання юридичних осіб», «контроль». Замість того я почув слова «доходи державного бюджету», «я був хороший прокурор», ще якісь слова, які точно, за всієї поваги до пана кандидата, не мають ніякого відношення до роботи Антимонопольного комітету.

Я вважаю, що роль Антимонопольного комітету і зараз, і особливо після закінчення війни буде абсолютно вирішальною. Там точно треба буде не сокирою рубати, а використовувати, як в усіх країнах, економічний скальпель, як економічний інструмент контролю за ринками і впливом на ринки. На жаль, я нічого цього не почув. Натомість говорили щось про волонтерів, про невеличкий бізнес і таке інше.

До речі, позиція Антимонопольного комітету зараз дуже важлива у зв'язку із рекомендаціями Венеціанської комісії щодо закону стосовно олігархів. Слово «олігарх» я теж не почув у виступі шановного пана кандидата на посаду Голови Антимонопольного комітету.

Шановний пане кандидате, за всієї поваги до вас, я як колишній адвокат скажу, що лише прокурорського досвіду, ну, точно недостатньо для того, щоб керувати такою надважливою державною інституцією як Антимонопольний комітет, який потребує системного реформування. Але ми бажаємо вам у цьому успіху.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до прийняття рішення. Займіть, будь ласка, свої місця, будемо визначатися.

Шановні колеги, відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Кириленка Павла Олександровича на посаду Голови Антимонопольного комітету України» ([№ 10015](#)) в цілому.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Постанову ухвалено.

Покажіть по фракціях і групах.

Вітаємо вас, шановний Павле Олександровичу, з призначенням на посаду Голови Антимонопольного комітету України. Бажаємо наснаги у вашій новій, нелегкій роботі.

Шановні колеги, надійшла заява від депутатських груп «Довіра» і «Відновлення України» з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити на виступ.

Ткаченко. Будь ласка.

ТКАЧЕНКО М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, вітаємо всіх вас і хочемо сьогодні презентувати наше міжфракційне депутатське об'єднання «ВПО України». Думаю, вже всі в країні знають як читається аббревіатура ВПО – це внутрішньо переміщені особи – такі самі люди як ви. Більше того, серед членів нашого міжфракційного депутатського об'єднання велика кількість людей переселенців. Я з міста Луганська, Руслан Горбенко також, Сергій Козир з Донецька, Олександр Сухов з Лисичанська,

пан Сергій Вельможний з міста Рубіжне, інші наші колеги уже десятий рік є внутрішньо переміщеними особами. Ми створили наше міжфракційне депутатське об'єднання, щоб захищати інтереси та права мільйонів людей, яким дійсно потрібна допомога держави. Ми, безумовно, вдячні нашим головним героям сьогодні, нашим захисникам і захисницям, Збройним Силам України. Давайте поаплодуємо цим героям, цим людям (*Оплески*). Але ми постійно маємо згадувати про величезну кількість людей – понад 5 мільйонів, і це тільки офіційно зареєстрованих переселенців у нашій країні.

Я дуже вдячний нашому Президенту, який в останніх зверненнях постійно згадує про допомогу цим людям. Я вдячний керівникам обласних військових адміністрацій, їх небагато, але є, які опікуються цими людьми і пам'ятають про них. Наприклад, Луганська обласна державна адміністрація, слава Богу, створила за ці місяці хаби, місця, де є допомога для переселенців. На жаль, Донецька обласна державна адміністрація забула про мільйон людей, які переїхали і сьогодні знаходяться в усіх куточках країни. Ми сподіваємося, будемо пам'ятати про цих людей.

Наразі хочу від усіх нас, від нашої команди, від усіх переселенців привітати два міста-героя, два українських серця нашої країни. Декілька днів тому був день міста Донецька. Давайте привітаємо наш український Донецьк (*Оплески*). І через декілька днів, як завжди 9 вересня, так було, є і буде, ми будемо вітати мій рідний, наш рідний Луганськ з днем міста.

З днем народження, український Луганськ! (*Оплески*).

І декілька слів скаже Марія Мезенцева.

МЕЗЕНЦЕВА М.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Я хочу, щоб ми звернули увагу і поаплодували неймовірним силам оборони, які рівно рік тому звільнили один із найважчих форпостів цієї брутальної війни – харківський напрямок. Друзі, тоді, рік тому, було звільнено 400 населених пунктів, понад 150 тисяч українців почули своїх рідних, діждалися їх, обійняли і поцілували (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо міжфракційному депутатському об'єднанню «ВПО України».

Переходимо до наступного питання порядку денного – усунення неузгодженостей у тексті прийнятого вчора нами Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та інших законів України щодо вдосконалення порядку притягнення до відповідальності осіб,

уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» (проект № 9587-д).

6 вересня 2023 року до мене звернувся Комітет Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності з пропозицією усунути неузгодженості та неточності в тексті прийнятого Верховною Радою України 5 вересня 2023 року Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та інших законів України щодо вдосконалення порядку притягнення до відповідальності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» (проект № 9587-д).

Під час підготовки тексту прийнятого закону на підпис виявлено неузгодженості в окремих його положеннях. У зв'язку з цим на розгляд Верховної Ради України відповідно до частини другої статті 80, статті 131 Регламенту Верховної Ради України вносяться пропозиції щодо усунення в цьому законі неузгодженостей. Матеріали вам надано.

Згідно з частиною четвертою статті 131 Регламенту Верховної Ради України обговорення даного питання не проводиться. Тому переходимо до голосування. Я ставитиму на голосування кожен пропозицію окремо, їх дві.

Ставиться на голосування пропозиція 1 Комітету з питань правоохоронної діяльності щодо усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та інших законів України щодо вдосконалення порядку притягнення до відповідальності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» (проект № 9587-д).

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Пропозицію враховано.

Ставиться на голосування пропозиція 2 Комітету з питань правоохоронної діяльності щодо усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та інших законів України щодо вдосконалення порядку притягнення до відповідальності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» (проект № 9587-д). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Пропозицію враховано.

Розгляд даного питання завершено. Дякуємо.

Шановні колеги, далі в нас законопроекти, частину яких розглядатимемо без обговорення, а частину – з невеликим обговоренням. Тому прохання далеко не розходитися.

Отже, проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо зміни статусу та порядку формування служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя» ([№ 9483-2](#)). Друге читання.

На трибуну запрошується голова комітету Денис Вячеславович Маслов.

У нас мають бути виступи і розгляд трьох поправок. Сергій Володимирович Власенко – 7 хвилин, потім – Демченко, і голосування (*Шум у залі*). А, ще «Відновлення України». Добре.

Власенко. Будь ласка, 7 хвилин.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане головуєчий. У мене 117 поправок. Я не хочу їх всі розглядати, візьму 7 хвилин на виступ.

Колеги, хочу нагадати про що цей законопроект і що зараз нам пропонують голосувати. Згідно з Конституцією України у нас є конституційний орган, який називається Вища рада правосуддя. Згідно з Конституцією Вища рада правосуддя має низку повноважень, у тому числі й притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності. Два роки тому ця сесійна зала проголосувала і всупереч Конституції, це моє глибоке переконання, у Вищої ради правосуддя де-факто це повноваження забрали, створивши інститут дисциплінарних інспекторів, який не передбачений Конституцією, і наділили тих інспекторів певними повноваженнями щодо розгляду дисциплінарних проваджень стосовно суддів. Тобто, по суті, це замість конституційного органу Вищої ради правосуддя.

Мені деякі колеги кажуть, що це не так, що потім ВРП в кінцевому результаті теж це питання розглядає. Я шановному пану голові комітету декілька разів наводив дуже простий і зрозумілий приклад: якщо пан голова, не дай Боже, захоче одружитися, то дружину йому вибиратиму я, а він буде одружуватися, і це означатиме, що одружився він. Нам пропонують приблизно таку саму модель роботи Вищої ради правосуддя, забравши у конституційного органу конституційні повноваження. Так, вони потім розглядатимуть висновки дисциплінарних інспекторів, так, вони ці висновки оцінюватимуть, але не можуть самі розглядати будь-які справи. У цьому є перша величезна проблема.

Друга проблема. Чому виникла потреба в цьому законопроекті? Виявляється, українці є меншовартісними, тому що не можемо без поради зовні обрати сім чесних, незалежних людей, які зможуть обирати дисциплінарних інспекторів. Виявляється, ми – нація, яка сьогодні береже країну, сьогодні є щитом Європи, не в стані призначити шість або сім незалежних людей, які зможуть обирати дисциплінарних інспекторів.

Минулого разу я називав низку прізвищ, які, на моє глибоке переконання, є беззаперечними авторитетами і в юриспруденції, і в питаннях доброчесності. Це і професор Козюбра, це і колишні судді Конституційного Суду Шишкін,

Дідківський, Домбровський. Я можу називати багато прізвищ інших людей, які є незалежними, чесними, неупередженими, зможуть дійсно оцінити і фахово, і добросовісно тих кандидатів, яких ви хочете обирати до складу дисциплінарних інспекторів. Для цього нам не потрібні поради ззовні, ми знаємо всіх цих людей. Згідно з українською Конституцією лише громадяни України мають право брати участь у функціонуванні органів державної влади та управління, у тому числі формуванні судової системи. Проте нас штовхають на порушення цієї конституційної вимоги, просять зробити щось інше.

Третя позиція. Скажіть, будь ласка, кому із членів ВРП, яких було обрано з допомогою іноземних радників-порадників, всі посольства іноземних держав щиро вітали їх обрання, ми тепер не довіряємо? Чому зараз під них ми створюємо оцих дисциплінарних інспекторів, яких теж обиратимуть іноземці? Кому із членів ВРП ми не довіряємо? Чому ми не можемо повернутися до конституційного способу функціонування конституційного органу в Україні? Кому із членів ВРП немає довіри? Аплодували всім! ВРП сьогодні працює, але й досі не може приймати рішення щодо дисциплінарних проваджень, бо немає дисциплінарних інспекторів.

І ще одна історія. Ви всі пам'ятаєте, що декілька тижнів тому ця Верховна Рада прийняла закон про відновлення дисциплінарної функції ВРП. До речі, це хоч і тимчасове, але повернення до конституційного ладу, коли Вища рада правосуддя буде сама, без будь-яких дисциплінарних інспекторів, притягати суддів до дисциплінарної відповідальності. Але ніхто не ввів відновлення дисциплінарної функції ВРП негайно. Відновлення дисциплінарної функції ВРП прив'язали до законопроекту, який ми сьогодні розглядаємо. Чому? Немає довіри до Верховної Ради? Немає довіри до Комітету з питань правової політики? Немає довіри до пана голови комітету? Я не розумію цих ігор! Насправді нам необхідно негайно відновити дисциплінарну функцію.

До речі, один представник, який брав участь у роботі нашого комітету, чітко сказав: «А мені байдуже, коли ви відновите дисциплінарну функцію». Тобто людині байдуже, коли в Україні відновиться можливість притягувати суддів до дисциплінарної відповідальності. Йому як експерту байдуже, коли ця система запрацює. На жаль, такі самопризначені «експерти» і диктують сьогодні українському парламенту, як треба діяти.

Я ще раз кажу, ми як парламентарії точно не повинні цуратися будь-яких порад. Але давайте критично мислити, давайте дотримуватися української Конституції, давайте жити за своїми законами. Допоки ми живемо за своїми законами, ми є держава. Якщо так не відбувається, ми щось інше (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Володимировичу, на голосуванні поправок ви не наполягаєте, так? Добре.

Демченко. Будь ласка. Потім – «Відновлення України».

Назвіть одразу номери поправок. У вас на підтвердження?

ДЕМЧЕНКО С.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 29, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Так, я наполягаю на підтвердженні поправок 436, 437.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

ДЕМЧЕНКО С.О. Прошу запустити таймер 2 хвилини з самого початку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко. Будь ласка, 2 хвилини.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, я розумію, що питання стосовно суддів, напевно, не зовсім всіх тут цікавить. Але в цьому законопроекті закладено питання стосовно національних публічних діячів (ПЕП). Підтверджуючи ці поправки, ви ставите суддів в умови (зараз ми зняли законопроект стосовно публічних діячів), коли буде безкінечна позовна давність, пожиттєве притягнення до дисциплінарної відповідальності. Тобто будь-якого суддю можна «повісити на крючок» і смикати його все життя. Ці поправки повністю нівелюють позовну давність по цим провадженням.

Колеги, крім цього, ми за своєю природою проти закону про ПЕПів, його принципу пожиттєвої відповідальності. Відповідно в нас є позиція Європейського суду з прав людини, організації, на яку ми маємо орієнтуватися, якщо вступаємо до Європейського Союзу. ЄСПЛ у відповідному рішенні щодо виконання Україною рішень Європейського суду з прав людини у справі «Олександр Волков проти України» констатував порушення статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод внаслідок порушення принципу правової визначеності з огляду на відсутність у законодавстві України положень щодо строків давності притягнення судді до відповідальності за порушення присяги.

Колеги, якщо ми, кожен із вас, хочемо порушити норми ЄСПЛ, можете підтримувати ці поправки, якщо вважаємо, що для депутатів, як і для публічних діячів, пожиттєвої відповідальності не може бути, а для суддів – може, також підтримуйте ці поправки, тому що судді гірші ніж депутати.

І останнє. Колеги, в нашому житті декілька разів випадає можливість проголосувати за законом. Це саме та можливість.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Сергію, зараз ми з'ясуємо у групи «Відновлення України» поправки на врахування чи на підтвердження.

Пані Славицька, у вас поправки на врахування? Одна на врахування і є на підтвердження, так? Добре. Тоді зараз для врахування, потім – на підтвердження.

Славицька чи Воронько? Воронько? Приходько?

Славицька. Будь ласка. У вас картку не вставлено. Вставили? Усе добре, кажіть.

Працівники системи «Рада», ми вдруге за день закликаємо вас провести техогляд системи «Рада» в залі.

СЛАВИЦЬКА А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Включився мікрофон. Добрий день, шановні колеги! У мене багато поправок, але я прошу поставити лише одну для врахування. Мені здається, до неї не має бути питань. Багато колег пропонували її комітету, але чомусь вона не врахована.

Ідеться про те, щоб прибрати положення, що члени Вищої ради правосуддя можуть входити до складу комісії з відбору інспекторів. Норма поправки ґрунтується на висновку антикорупційного комітету, який зазначив, що у такому випадку може виникнути конфлікт інтересів в діяльності членів Вищої ради правосуддя, оскільки потім вони проводитимуть співбесіди. Чимало депутатів подавали таку пропозицію.

Тому я хотіла б почути логіку пана голови комітету, чому поправку не враховано, зважаючи на висновок антикорупційного комітету. Ви мені казали, що у членів ВРП начебто немає бажання бути членами комісії. Якщо немає бажання, то можна, в принципі, поправку врахувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Який номер поправки?

СЛАВИЦЬКА А.К. Поправка 369.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

МАСЛОВ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Поправку 369 відхилено комітетом. Позиція дуже проста. У нас були рекомендації трьох наших міжнародних партнерів, які наполягали на тому, що в обов'язковому порядку три члени Вищої ради правосуддя мають входити до складу конкурсної комісії. Ми з ними говорили про це і сказали, що їм треба виконувати багато роботи плюс ще можливість конфлікту інтересів.

Тому ми зійшлися на розумному формулюванні, що Вища рада правосуддя сама призначає членів до складу комісії з відбору інспекторів. Вища рада правосуддя може призначити будь-якого спеціаліста, в тому числі не члена Вищої ради правосуддя. Я підтверджую, з розмов з Вищою радою правосуддя вони не збиралися призначати самих себе, щоб не створювати конфлікт інтересів. Це була розбіжність. Вимагалось, щоб вони обов'язково входили, але ми все-таки відстояли, думаю, розумну позицію. Тому прошу відхилити поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Славицької про врахування поправки 369 її авторства та народного депутата Ткаченка. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

У вас все? Добре.

У вас виключений мікрофон. Дайте Славицькій 1 хвилину.

СЛАВИЦЬКА А.К. Ще є поправки на підтвердження. Їх зараз озвучувати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте зараз поставимо ваші, а потім Сергія. Будь ласка.

СЛАВИЦЬКА А.К. О'кей. Поправка 56 і пов'язана з нею поправка 362. Ідеться про членів комісії від представників іноземних партнерів з переважним правом голосу, які призначатимуть інспекторів не на п'ять років, а на сім. Зараз ми не будемо дискутувати про конституційність такої моделі, яка в нас наскрізно є всюди, тим не менше є висновок Вінеціанської комісії, який каже про тимчасовість такого заходу. Тому цікаво почути аргументи і логіку, як у нас тимчасовість з п'яти років стала ще більшою?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

МАСЛОВ Д.В. Дякую. Логіка цієї пропозиції така. Ми зробили строк, що дисциплінарні інспектори призначаються не пожиттєво, а на п'ять років, тобто на певний проміжок своєї роботи. Чому не п'ять років, як було в редакції першого читання, а сім? Щоб перші два склади дисциплінарних інспекторів призначалися за спеціальною моделлю, якою передбачається відкритий, прозорий конкурс, і не було жодних претензій щодо доброчесності і професійності людей, які виконуватимуть досить відповідальну роботу, щоб було два строки призначення.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 56 народного депутата Маслова комітетом враховано. Народний депутат Славицька пропонує поставити її для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 211.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтверджено.

Треба ставити на голосування поправку 362? Вона така сама. Добре. Ще одна?

Славицька. Будь ласка.

СЛАВИЦЬКА А.К. Ще не одна, а чотири поправки.

Поправки 77, 78 пов'язані між собою і стосуються питання помічників членів Вищої ради правосуддя. Це з'явилося вже в другому читанні. Головне юридичне управління Апарату Верховної Ради України у своїх зауваженнях, які, до речі, дуже ґрунтовні, на чотирнадцяти сторінках дуже часто згадує, що норми цього законопроекту порушують Конституцію, зазначило, що ця поправка з'явилася в порушення статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Не до кінця зрозуміло щодо оплати праці цих помічників, так само як і те, чи будуть вони суб'єктами декларування.

Прошу аргументів голови комітету і підтвердження врахування поправок 77, 78.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

МАСЛОВ Д.В. Дякую. Колеги, ми передбачаємо, що кожен член Вищої ради правосуддя може мати помічника. Вони існували і до цього, їх функції виконували дисциплінарні інспектори. Оскільки зараз дисциплінарні інспектори будуть самостійним окремим підрозділом у структурі Вищої ради правосуддя, то цілком логічно, що члени (21 особа) Вищої ради правосуддя матимуть помічників так само як судді. Однією із функцій членів Вищої ради правосуддя є розгляд 11 тисяч скарг. Без помічників вони цього не зроблять. Тому вони вводяться в межах бюджету Вищої ради правосуддя. Прошу підтримати дану поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 80...

МАСЛОВ Д.В. Сказали поправка 77.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 78.

МАСЛОВ Д.В. Ну, 78.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 78, так?

МАСЛОВ Д.В. А вони пов'язані між собою логічно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Справа в тому, що поправку 77 враховано частково, а поправку 78 враховано повністю. Яку ставити?

МАСЛОВ Д.В. 77.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Поправка 77 народного депутата Маслова. Комітетом вона врахована частково. Народна депутатка Славицька пропонує поставити її на підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Поправка лишається врахованою комітетом частково.

Яка наступна поправка.

СЛАВИЦЬКА А.К. Наступна поправка 337. Але, мені здається, пан Демченко також наполягав на її підтвердженні (*Шум у залі*). Ні?

Ця поправка стосується трансляції засідання... (*Шум у залі*). Я знімаю цю поправку. Пан Демченко її озвучить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Демченко. Будь ласка, поправки 436, 437. З якої почнемо? Треба картку вставити.

ДЕМЧЕНКО С.О. Поправка 436 і потім пов'язана з нею поправка 437. Прошу поставити дані поправки на підтвердження і не підтримувати їх. По-перше, вони суперечать європейській Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, про що я казав попередньо, по-друге, дискримінують окрему групу суддів, порушуючи їхні права через обставини, які виникли не з їхньої вини, а з вини самої держави. Не можна встановлювати необмежені строки притягнення до відповідальності, тобто пожиттєву відповідальність, як і стосовно ПЕПів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування...

Будь ласка, позиція комітету.

МАСЛОВ Д.В. Колеги, тут чистої води маніпуляція. Вам нагадали питання про ПЕПів. Тут про них взагалі жодної мови немає. Не йдеться і про жодні обмеження прав осіб чи довічну відповідальність. Тут цілком зрозуміла історія. Зараз 11 тисяч скарг знаходиться у Вищій раді правосуддя. Якщо ця поправка не проходить, по частині таких проваджень, по частині обґрунтованих скарг просто будуть закриті провадження. Ось і все. Хтось врятується від відповідальності. Тому поправку обов'язково потрібно підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Демченка про підтвердження поправки 436. Комітетом вона врахована. Прошу голосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Поправка лишається врахованою.

Поправку 437 не ставимо на голосування, так? Тоді переходимо до голосування за законопроект.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо зміни статусу та порядку формування служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя» ([№ 9483-2](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Закон ухвалено. Дякуємо.

Переходимо до наступного питання порядку денного – проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту військовослужбовців, поліцейських та деяких інших осіб» ([№ 9638](#)). Також друге читання.

У нас мав бути виступ від фракції «Батьківщина». Не буде. У фракції «Європейська солідарність» три поправки і ще Дмитро Олександрович Разумков.

Хто від фракції «Європейська солідарність»? Гончаренко, Геращенко і Федина. Добре.

Гончаренко. Будь ласка, номер поправки.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Поправка 6. Колеги, я хочу звернути увагу, що законопроект дуже важливий, закликаю всіх його підтримати. Нарешті ми вирішуємо питання стосовно працівників ДСНС, які потрапили в полон. Взагалі ДСНС ми не приділяємо належної уваги. Після відміни «тридцятки» працівники служби втратили доплати, є багато інших їхніх невирішених питань. Тож нам треба це вирішувати, треба підтримувати цю службу, працівники якої реально теж на лінії фронту, і давайте про це не забувати.

Також цим законопроектом нарешті вирішується питання стосовно строковиків і курсантів, у тому числі курсантів ДСНС. Доплати, які ми ввели для них: 6000 гривень – для строковиків і 2350 – для курсантів, будуть безумовно,

а не так, як зараз це вже трактує уряд – або 6000, або 30000 і таке інше. Нам треба обов'язково це прийняти.

Колеги, всіх закликаю підтримати і не забувати про ці категорії.
Дякую. Поправку можна не ставити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, Олексію Олексійовичу.
Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги, законопроект, напрацьований робочою групою, дуже важливий. Це той позитивний приклад конструктивної роботи парламенту і робочої групи щодо вирішення питань полонених – представників служби надзвичайних ситуацій.

Водночас хотілося б звернути увагу, що робоча група й досі не зареєструвала обіцяних законопроектів про статус УБД. Такі законопроекти зареєстрували Петро Порошенко, наша команда, які ми пропонуємо прийняти, щоб 850 тисяч представників Збройних Сил України отримували статус УБД автоматично, а не в чергах.

Так само дуже важливо, шановні колеги і пані Мар'яно, бо ви в робочій групі представляєте владу, щоб ці хороші закони, які ми голосуємо, уряд виконував. Ненормально, що й досі поранені інструктори, курсанти, строковики не отримують доплат. Ми як парламент маємо повернути «годину запитань до Уряду» і запитати, що відбувається...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федина Софія Романівна. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Дякую. Поправка 48 на підтвердження. Дійсно, цей законопроект є поодиноким прикладом того, наскільки ефективно можна разом працювати. Хочу наголосити, що у нас є понад 850 тисяч військовослужбовців, які досі не мають статусу УБД.

На днях я підвозила військовослужбовців з вокзалу, які півтора року знаходяться на передовій, а в них і досі немає посвідчення УБД, вони не знають, де знаходяться їхні документи.

Тому паралельно хочу просити наших парламентаріїв якнайшвидше внести до сесійного залу законопроект [№ 9680](#) і проголосувати його, щоб почати розв'язувати цю проблему, а потім вже долучити до цього міністерство, щоб воно нарешті затвердило всі процедури і всі виплати, щоб військовослужбовці мали можливість їх отримати. Те, що ми бачили, це була тотальна зневага до наших військовослужбовців і знущання над їхніми родинами.

Дякую. Поправку можна не ставити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще Анна Скороход. У вас на врахування? Дві поправки на врахування. Скажіть номери поправок.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Поправка 38. Колеги, я вам її зачитаю, неодноразово піднімала це питання на засіданні робочої групи, але чомусь ця поправка ніяк не приймається.

«Військовослужбовцю, який вийшов із полону, надається тримісячна відпустка із збереженням грошового забезпечення з усіма виплатами, в тому числі преміями і надбавками, які він отримував протягом перебування в полоні».

Колеги, це просто захист для тих людей, які перебували в полоні, і можливість для них отримати тримісячну відпустку. Я прошу цю поправку підтримати. Цю норму просила підтримати патронатна служба «Азов» і самі військовослужбовці, і ті хлопці, які вийшли з полону.

Пропоную підтримати поправку 38 і надати хлопцям таку можливість.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

БЕЗУГЛА М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 217, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Поправку було відхилено, оскільки вона потребує доволі сильного доопрацювання і змін до корелюючих законопроектів. Пропонується доопрацювання в робочій групі.

Робоча група також працює над комплексним вирішенням питань полонених, у тому числі й щодо звільнення. Зазначена поправка потребує визначення тривалості такої відпустки в календарних днях, її виду, необхідності внесення змін до інших законів, як я вже зазначила, щодо запровадження нового виду відпустки, необхідності запровадження часу для проїзду, проведення відпустки та повернення назад з огляду на приписи статті 10¹ закону щодо порядку надання відпусток військовослужбовцям.

Тому це було відхилено, бо потребує додаткового внесення змін до законів. Маємо доопрацювати в наступному пакеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Мар'яно Володимирівно.

Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Скороход про врахування поправки 38 її авторства. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 140.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Будь ласка, номер наступної поправки.

СКОРОХОД А.К. Я не розумію, що там треба доопрацьовувати, бо питання відпусток ми розглядали і я неодноразово про це казала.

Поправка 39. Пропонується додати пункт такого змісту: «Для надання медичної допомоги військовослужбовцям залучаються всі медичні заклади незалежно від форми власності (державні, приватні, комунальні). Військовослужбовець має право самостійно обирати медичний заклад для лікування та реабілітації незалежно від форми власності медичного закладу, якщо медичний заклад гарантує покрити всі фінансові зобов'язання на лікування та/або реабілітацію».

Цього просить патронатна служба «Азов». Колеги, на сьогодні військовослужбовець не може перевестися в інший лікувальний заклад без шаленої, тотальної бюрократичної процедури. Позиція ЗСУ і лікарів – усі мають бути в рівних умовах. Це, знаєте, таке: одні – помреть, інших, можливо, врятуємо. Дайте хлопцям вибір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

БЕЗУГЛА М.В. Поправку відхилено, оскільки вона стосується Основ законодавства України про охорону здоров'я. Ми готові це доопрацювати додатково і подати відповідний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію Скороход про врахування її поправки 39. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 146.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Дмитро Олександрович Разумков. Будь ласка. У вас врахування чи підтвердження?

РАЗУМКОВ Д.О. Врахування. Олександр Сергійовичу, поправка 46.

Шановні колеги, норма поправки не вимагає додаткових виплат з бюджету, витрат немає. Але всі ми пам'ятаємо, що влада має бути відповідальна перед своїми захисниками, особливо перед тими, хто загинув, їх родинами.

Ви пам'ятаєте, що в бюджеті закріплені виплати кожній родині на рівні 15 мільйонів гривень. Я дуже прошу, щоб потім новий уряд, коли цей піде у відставку, щось знову не змінив, на прохання родин загиблих закріпити на рівні закону виплати у розмірі 15 мільйонів гривень. Давайте не маніпулювати, жодних додаткових видатків з бюджету це не потребує, це вже закріплено на рівні обіцянки держави перед захисниками і їх родинами.

Будь ласка, підтримайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету буде?

БЕЗУГЛА М.В. Яка поправка?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 46.

БЕЗУГЛА М.В. Поправку 46 відхилено, оскільки ми врегулювали питання грошового забезпечення іншим законом (проект [№ 9342](#)). Усе, що запропоновано, наразі регулюється постановами Кабінету Міністрів. Ці постанови доопрацьовуються, частину із них вже повністю введено в дію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію Дмитра Олександровича Разумкова про врахування поправки 46 його авторства та колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 130.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Дмитре Олександровичу, будь ласка, наступна поправка.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 80. Вона аналогічна. Колеги, ви зараз чуєте в стінах Верховної Ради неправду (я намагаюся підбирати слова для висловлювання), коли доповідач спочатку каже, що вони це врегулювали іншим законом, а в наступному реченні каже, що це не врегулювали. То де правда? Ви або правду кажіть нашим захисникам і їх родинам, що не плануєте це виплачувати, або давайте на рівні закону це закріпимо. Тому що не можна так відверто в стінах парламенту в парламентсько-президентській республіці брехати навіть не своїм колегам, це нестрашно, ми до цього звикли, а родинам, які втратили своїх близьких на фронті.

Будь ласка, підтримайте. Тут немає проблеми, немає чогось додаткового, немає навіть політики.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

БЕЗУГЛА М.В. Поправку відхилено. Питання щодо виплат сім'ям загиблих військовослужбовців уже врегульовано. Норма цієї поправки була врегульована комітетом іншим чином, тобто опрацьована робочою групою з відомствами. Тому саме в такому формулюванні навіть техніко-юридичну пропозицію відхилено.

Щодо попередньої поправки, то її норму, дійсно, було врегульовано іншим законом, який прийняла Верховна Рада, і на його основі було опрацьовано постанови Кабінету Міністрів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 80 авторства Разумкова, Мокана та колег для врахування. Вона відхилена комітетом. Прошу голосувати.

«За» – 134.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Дмитре Олександровичу, у вас ще на врахування? Будь ласка, номер поправки.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Поправка 77. Шановні колеги, багато хто із вас їздить по фронту і спілкується з нашими захисниками. У нас відбулася абсолютно несправедлива історія. До початку повномасштабного вторгнення наші захисники мали пільгове обчислення вислуги років. Цією поправкою передбачається відновлення права військовослужбовців на пільгове обчислення вислуги років, коли один місяць служби зараховується як за три місяці.

Коли розпочалася повномасштабна війна з росією 24 лютого 2022 року, цю норму було скасовано. Тобто ті, хто брав участь в АТО і ООС, отримували місяць за три, а з 24 лютого місяць за місяць. Це абсолютно несправедливо! Давайте виправимо несправедливість і повернемо цю норму нашим захисникам. Хочу почути позицію комітету, що цього разу їм заважає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

БЕЗУГЛА М.В. Дякую. Поправку було відхилено, тому що теж потребує внесення корелюючих змін до законів. Я не можу зазначити деталізовану позицію комітету, але впевнена, кожен із членів комітету готовий це опрацювати разом з вами, з усіма небайдужими колегами і подати пакет. Це потребує ряду законодавчих змін, а не врахування тільки поправки, яку ви подали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію Дмитра Олександровича Разумкова про врахування поправки 78 його авторства та колег. Комітетом вона відхилена. Вибачте, поправка 77. Прошу голосувати.

«За» – 125.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Дмитре Олександровичу, у вас ще є?

РАЗУМКОВ Д.О. Так. Поправка 83. Вона аналогічна. Дивіться, зараз представник комітету розповідає, що у кожного є окрема думка. Тут не має бути окремих думок, тут повинна бути думка про українську армію, про захисників. Знаєте, може бути так, що каденція цієї Верховної Ради завершиться, а війна буде продовжуватися, і кожен із вас піде на фронт, і ви захочете, щоб вам обчислювали вислугу років на пільгових умовах – місяць за три місяці. Давайте ставитися до всіх рівно, однаково, а не відкладати це. У нас іде півтора року війна, а ви мені знову пропонуєте зробити комісію на комісію. У вас совісті немає, шановна представнице комітету.

Давайте проголосуємо і повернемо те, що зобов'язані зробити для наших захисників.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

БЕЗУГЛА М.В. Аналогічно. Норма цієї поправки потребує ряду законодавчих змін, ми готові це опрацювати. Я вас дуже прошу не маніпулювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію Дмитра Олександровича Разумкова про врахування поправки 83. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 136.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Дмитре Олександровичу, будь ласка, номер наступної поправки.

РАЗУМКОВ Д.О. Олександр Сергійовичу, тут чотири поправки: 25, 64, 82 і 84. Замість їх розгляду прошу дати мені 3 хвилини на виступ, потім одну з них проситиму вас поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Разумков. Будь ласка, 3 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Шановні колеги, ми з вами пам'ятаємо поправку 48 команди «Розумної політики». Я вдячний кожному в цьому залі, хто за неї проголосував і після цього проголосував за законопроект, – і представникам монобільшості, і представникам всіх депутатських фракцій і груп, які її підтримали. Я не буду зараз називати тих, хто заблокував цей закон, він досі знаходиться в підвішеному стані, і не можна повернути в повному обсязі те, що держава і парламент зобов'язані зробити для наших захисників.

Аля я пам'ятаю багато волюнтаризму, в тому числі й від представниці комітету, яка сьогодні доповідає законопроект, на предмет того, що треба 170, 190, 300 мільярдів, трильйон, а таких грошей немає. Після того, як влада зрозуміла, що інших варіантів немає і треба щось робити, був внесений законопроект, в якому вони нічого розумнішого не змогли написати, окрім вислову «не потребує додаткових видатків з бюджету».

Ми поміняли міністра оборони, тому що попередній казав, що саме армія попросила забрати у наших захисників «тридцятку» доплати. Так само буде і з 15 мільйонами, за які ви сьогодні не проголосували, і з обчисленням вилучення – один місяць за три, за що ви також сьогодні не проголосували, і з багатьма іншими речами. Давайте поважати нашу армію. Давайте поважати наших захисників. Давайте не накладати комісію на комісію. Давайте не вигадувати нові відмазки. Давайте не шукати політику там, де її немає. Давайте робити так, як цього потребує армія, як цього потребує ЗСУ, як цього потребують сили оборони і всі ті, хто віддає своє життя і здоров'я задля нашої держави.

Шановні колеги, я з депутатами команди об'єднання «Розумна політика» у своїх поправках пропоную закріпити всі виплати для наших захисників

і представників, сил оборони, які беруть участь в обороні нашої держави, на рівні закону. У нас помінявся міністр оборони. Думаю, Умеров буде якісніше підходити до цього процесу і ми від нього не почуємо, що армія просить забрати доплати, виплати тощо. Я дуже сподіваюся, ми прийдемо до того, коли парламент виконуватиме одну із ключових своїх функцій – контроль за тим, що робить уряд, що робиться в державі, і виконуватиме ті накази, які дає йому виборець, українське суспільство.

Я розумію, ви не підтримуєте поправки, тому я не наполягаю на їх голосуванні. Але відповідати за це доведеться.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо. Переходимо до голосування.

Колеги, прошу зайняти свої місця і приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту військовослужбовців, поліцейських та деяких інших осіб» ([№ 9638](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 283.

Рішення прийнято.

Закон ухвалено.

Мотовиловець – з процедури.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу поставити на голосування пропозицію про зміну порядку денного і перейти до призначення членів Рахункової палати.

Друзі, ми бачимо, що далі не можемо голосувати законопроекти, які з обговоренням, з розглядом поправок. Давайте перейдемо до питання про призначення членів Рахункової палати і до проектів постанов про скасування рішення Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко – з процедури.

ВЛАСЕНКО С.В. Я хотів би уточнити пропозицію. Тобто пропозиція про те, щоб перейти до призначення членів Рахункової палати?

Андрію Вікторовичу Мотовиловець, ви пропонуєте перейти до призначення членів Рахункової палати, а потім блокуючі проекти постанов щодо Закону «Про правотворчу діяльність»? Якщо так, тоді в мене більше питань немає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми теж так зрозуміли озвучену пропозицію. Будь ласка, Дмитре Олександровичу, вам слово.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Олександр Сергійовичу. Шановні колеги, а до чого ми можемо переходити, якщо в залі немає жодної кандидатури на посаду члена Рахункової палати? Ми порожнє місце призначаємо чи кандидатів? Де вони? До яких питань ми хочемо перейти? Кого куди призначати? Якщо ви хочете це просто провалити, скажіть: ми хочемо провалити, і не будемо вводити людей в оману, всі просто розійдемося.

Олександр Сергійовичу, так, чи про що зараз іде мова?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте перейдемо до питання, а там нам...

РАЗУМКОВ Д.О. Немає питання, немає людей, Олександр Сергійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є, як мінімум, голова бюджетного комітету, я її бачу перед собою, яка фахово доповість нам ситуацію щодо цього конкурсу та інших конкурсів.

Отже, якщо немає альтернативних пропозицій, ставлю пропозицію Андрія Вікторовича Мотовиловця на голосування. Прошу голосувати (*Шум у залі*).

У вас є альтернативна пропозиція?

Стоп, зупиніть голосування.

Альтернативна пропозиція від фракції «Європейська солідарність».

Геращенко – з процедури. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Ми підтримуємо пропозицію фракції «Батьківщина», але пропонуємо, щоб сьогодні було проголосовано ще, як мінімум, два проекти постанов про створення тимчасових слідчих комісій.

Нагадаю, що нелегітимною залишається ТСК за очільництва пана Цабаля, якщо там не буде представника від фракції «Європейська солідарність». Просимо проголосувати. Це щойно було узгоджено з монобільшістю. Це перше.

І друге. Проект постанови [№ 9641](#) про утворення ТСК, яку очолює пані Скороход, до складу якої від нашої фракції входить Олексій Гончаренко. Ми готові ці два проекти постанов про ТСК проголосувати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрію Вікторовичу, немає заперечень проти того, щоб додати до вашої пропозиції ще проекти постанов № 9641 і [№ 9645](#)? Чому ви проти?

Устінова – з процедури.

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Чекайте, а чому не можна поставити на голосування три проекти постанов щодо утворення ТСК, про що ми домовилися на засіданні Погоджувальної ради?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там чотири проекти постанов.

УСТІНОВА О.Ю. Чому пропонуєте ставити ваші ТСК, а Дубнова не можемо поставити?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там чотири проекти постанов (*Шум у залі*). Ви пропонуєте додати ще Дубнова, так? Добре.

У нас є три пропозиції, які я поставлю на голосування в порядку їх надходження (*Шум у залі*). Так, без обговорення.

Перша пропозиція Андрія Вікторовича Мотовиловця: перейти до питання призначення членів Рахункової палати, потім – до блокуючих проектів постанов.

Друга пропозиція Ірини Володимирівни Геращенко: перейти до розгляду двох проектів постанов № 9641 і № 9645 про утворення ТСК, потім – призначення членів Рахункової палати і блокуючі проекти постанов.

І третя пропозиція пані Устінової: розглянути всі на сьогодні проекти постанов № 9641, № 9645, [№ 9657](#), [№ 9651](#), потім – призначення членів Рахункової палати і блокуючі проекти постанов.

Отже, в порядку надходження я ставитиму... (*Шум у залі*). У вас теж пропозиція?

Дмитро Олександрович Разумков озвучить четверту пропозицію.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Олександр Сергійовичу. Є ще одна пропозиція: у зв'язку з тим, що, мабуть, не вистачає голосів, закрити це засідання і перейти до виконання інших важливих функцій народного депутата.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, що ви піклуєтеся про президію, адже саме вона відповідно до постанови визначає, коли оголошувати перерву в засіданні.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію Андрія Вікторовича Мотовиловця. Прошу голосувати.

«За» – 201.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію Ірини Володимирівни Геращенко: пропозиція Мотовиловця плюс два проекти постанов про утворення ТСК (Скороход і Цабаль). Прошу голосувати.

«За» – 193.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію Олександри Юріївни Устінової: усі проекти постанов про утворення ТСК плюс пропозиція Мотовиловця. Прошу голосувати.

«За» – 178.

Рішення не прийнято.

Давайте ми не будемо ставити на голосування пропозицію Дмитра Олександровича Разумкова, бо немає потенціалу. Ще є пропозиція?

Будь ласка, Андрію Вікторовичу. Ви до трибуни чи куди? (*Шум у залі*).

У вас пропозиція?

Артур Володимирович Герасимов – з процедури. Будь ласка.

Олено Костянтинівно, прошу продовжити ведення засідання.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України

КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, уважно послухайте пропозицію, щоб ми вже вийшли на якийсь результат.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги, щойно ми радилися, я дуже прошу послухати пропозицію. Вона дуже проста: підтримати те, що запропонував Мотовиловець, але з урахуванням двох проектів постанов про утворення ТСК (один проект постанови про ТСК пані Скороход, другий – про включення пана Ар'єва до складу ТСК). Зараз їх без обговорення проголосувати. Давайте почнемо з них, потім перейдемо до призначення членів Рахункової палати.

Щиро вам дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Рахункової палати і блокуючих проектів постанов, правильно?

Ставлю на голосування щойно озвучену пропозицію. Прошу визначатися.

«За» – 217.

Рішення не прийнято.

Пані Устінова ще має пропозицію. Думаю, це буде одна з останніх. Будь ласка.

УСТІНОВА О.Ю. Сесійна зала, я дуже прошу зараз послухати мою пропозицію. У нас є законопроект про наших пілотів, який в порядку денному стоїть під десятим номером. Давайте сьогодні хоч щось одне нормальне проголосуємо для армії. Там немає ніякого обговорення. Це те, про що просили наші пілоти, які щодня гинуть, про що ви, мабуть, читаєте у своїх соцмережах, у тому числі й «Джус», який загинув за нас з вами в небі. Прошу проголосувати цей законопроект сьогодні.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Олександро, назвіть, будь ласка, номер законопроекту.

УСТІНОВА О.Ю. № 9325.

ГОЛОВУЮЧА. Ще раз.

УСТІНОВА О.Ю. Законопроект [№ 9325](#). Дуже прошу, там не було ніяких обговорень. Підтримайте!

КОРНІЄНКО О.С., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Олександро Юріївно, там є обговорення. Олексій Олексійович наполягатиме на обговоренні. Це, щоб усі розуміли.

ГОЛОВУЮЧА. Це не вийде без обговорення, тому...

УСТІНОВА О.Ю. Там немає його поправок.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді давайте я поставлю... Є пропозиція, щойно озвучена пані Устіновою (*Шум у залі*).

Шановні колеги, трохи всі втомилися, але прошу хвилину уваги.

Дмитро Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, шановна Олено Костянтинівно, дякую, Олександрє Сергійовичу, за дотримання Регламенту. Але ви пропустили мою пропозицію, що у зв'язку з тим, що ми не бачимо необхідної кількості голосів за подальший розгляд питань, закрити це засідання, вірніше, оголосити перерву в рамках зазначеної постанови, щоб ми не перетворювали роботу єдиного законодавчого органу держави на те, що викликатиме нерозуміння серед наших виборців.

Дякую Першому заступнику і заступниці Голови Верховної Ради України за ефективну роботу протягом цих двох днів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Дмитре Олександровичу.

Я мушу це прокоментувати. У мене є підозра, що відповідно до постанови, за якою ми зараз працюємо, рішення щодо перерви оголошується головоючим,

тому немає сенсу ставити такі пропозиції на голосування, вони матимуть рекомендаційно-психологічний характер для президії. Якщо є така потреба, можемо, звичайно, поставити, але, мені здається, головуючий визначиться, коли оголошувати перерву в нашому прекрасному сьогоднішньому засіданні.

Отже, у нас є пропозиція Олександри Юріївни Устінової перейти зараз до законопроекту № 9325, після того – призначення членів Рахункової палати і проекти постанов. Правильно? О'кей.

Ставлю на голосування пропозицію Олександри Юріївни Устінової. Прошу голосувати.

«За» – 226.

Рішення прийнято.

Отже, друге читання. Ми вже визначили процедуру, за якою будемо розглядати питання.

Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Я хочу звернутися до фракції «Голос». Колеги по демократичному табору, зверніть увагу, ми завжди підтримуємо ваші пропозиції. Пані Устінова, мені дуже боляче, що ви сьогодні знову не дали голоси за те, щоб до складу ТСК, яку очолює ваш колега Цабаль, включити Володю Ар'єва. Я дуже прошу після голосування законопроекту стосовно пілотів поставити на голосування наступну пропозицію...

Пане Арахамія, пане Мотовиловець, «слуги народу», давайте підтримаємо таку пропозицію: голосуємо за пілотів, потім без обговорення дві ТСК (до складу ТСК, яку очолює Цабаль, делегуємо пана Ар'єва, і важлива ТСК, яку очолює Скороход), розгляд інших ТСК переносимо на наступне пленарне засідання, і починаємо розгляд питання про призначення членів Рахункової палати. Будь ласка, ми пропонуємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ми почули вашу пропозицію, поставимо її після голосування щодо законопроекту № 9325.

Я нарахував у нас є, мінімум, три репліки: фракція «Голос», голово фракції, якщо є бажання, персонально пані Устінова і персонально пан Цабаль.

Устінова. Будь ласка, 2 хвилини.

Увімкніть мікрофон Устінової.

УСТІНОВА О.Ю. Колеги, я дуже прошу проголосувати за законопроект, який стосується наших пілотів. Він дуже їм потрібний. Якщо ми не хочете, щоб вони сиділи у в'язницях і їх «тягали» на допити, це треба зараз проголосувати. Будь ласка, не розходьтесь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цабаль Володимир. Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Колеги, я підтримую те, що ми щойно проговорили. Єдине невелике зауваження. Пані Ірино, я от спеціально відкрив голосування фракції «Голос» за вашу пропозицію: за – 13, утримався – 1. Тому, коли ви кажете, що ми не голосували, я вам відповідаю, що більшість фракції підтримала вашу пропозицію. Давайте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо удосконалення положень чинного законодавства в частині кримінальної відповідальності за скоєння військових кримінальних правопорушень пов'язаних із порушеннями правил експлуатації бойових чи спеціальних машин, виконання польотів чи підготовки до них, кораблеводіння» ([№ 9325](#)). Друге читання.

Григорій Миколайович Мамка. Будь ласка, 1 хвилина.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні депутати, я хотів би – з процедури. Давайте діяти відповідно до проголосованої процедури: розгляд законопроекту і двох проектів постанов, потім, якщо в когось ще буде з процедури, поставимо на голосування, щоб не перетворювати це на балаган.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи є тут поправки? Немає.

Переходимо до голосування (*Шум у залі*).

Сергію Костянтиновичу, у вас є поправки?

ІОНУШАС С.К., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Немає. Колеги, прохання підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Комітет просить підтримати.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо удосконалення положень чинного законодавства в частині кримінальної відповідальності за скоєння військових кримінальних правопорушень пов'язаних із порушеннями правил експлуатації бойових чи спеціальних машин, виконання польотів чи підготовки до них, кораблеводіння»

(№ 9325) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Закон ухвалено.

Ставлю на голосування пропозицію Ірини Володимирівни Геращенко про розгляд проектів постанов щодо двох ТСК, потім – призначення членів Рахункової палати і розгляд блокуючих проектів постанов. Прошу голосувати.

«За» – 196.

Рішення не прийнято.

Переходимо до розгляду питання про призначення членів Рахункової палати.

ГЕРАСИМОВ А.В. З обговоренням кандидатів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звичайно, з обговоренням, Артуре Володимировичу. Усе як ви скажете.

Шановні народні депутати, відповідно до пункту 16 частини першої статті 85 Конституції України, статті 20 Закону України «Про Рахункову палату», статті 208² Регламенту Верховної Ради України Верховна Рада призначає на посади членів Рахункової палати.

Комітетом з питань бюджету проведено конкурс на зайняття чотирьох вакантних посад членів Рахункової палати. Згідно з частиною четвертою статті 20 Регламенту Верховної Ради питання включається до порядку денного сесії позачергово без голосування.

Відповідно до Регламенту, пропозицій профільного комітету пропонується такий порядок розгляду цього питання: доповідь від Комітету з питань бюджету – до 3 хвилин; виступи від депутатських фракцій і груп – до 16 хвилин; виступи народних депутатів – до 4 хвилин; проведення рейтингового голосування за допомогою електронної системи «Рада» в алфавітному порядку по кожній кандидатурі окремо; визначення чотирьох кандидатів з найбільшою кількістю голосів; прийняття рішення списком, визначеним за підсумками рейтингового голосування. Усього орієнтовно – до 45 хвилин. Якщо немає заперечень проти такої прекрасної... *(Шум у залі)*.

Ставлю на голосування вищезазначену процедуру. Прошу голосувати. Вибачте, процедура визначена Регламентом, тому не голосується *(Шум у залі)*.

Артуре Володимировичу, відкривайте статтю 208² Регламенту. Вона не голосується.

Климпуш-Цинцадзе – з процедури. Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане головуєчий, ви зараз маніпулюєте і обманюєте виборців України. Ви кажете, що ця процедура визначена Регламентом. Так, вона, напевно, визначена Регламентом, але маніпулюєте ви іншим, що нібито парламент планує продовжити роботу, а насправді ви пропонуєте, щоб ваші колеги розійшлися, пішли з цього залу по своїх інших справах, не хочете, щоб ці рішення ухвалювалися.

Тому я прошу, щоб саме цю процедуру, про яку ви кажете, що вона прописана в Регламенті, ви поставили зараз на голосування. Якщо Рада ухвалить таке рішення, будемо розглядати це питання за цією процедурою, якщо – ні, ми внесемо іншу пропозицію щодо процедури розгляду питань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми розглядаємо за процедурою, визначеною Регламентом.

Щодо вашого, шановна колего Іванно Орестівно, зауваження. Я відповідно до Регламенту здійснюю заходи для присутності депутатів у цьому залі. Вкотре нагадую, що питання призначення членів Рахункової палати є дуже важливою функцією Верховної Ради України, тому прошу колег відповідально поставитися до наступних 45 хвилин свого депутатського життя, провести його в сесійному залі або в інших місцях, де вважаєте за потрібне.

Отже, переходимо до розгляду питання.

До слова для доповіді запрошується голова Комітету з питань бюджету Роксолана Андріївна Підласа. Будь ласка, 3 хвилини.

ПІДЛАСА Р.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний Олександр Сергійовичу! Шановні колеги народні депутати! Ми тяжко виборювали розгляд цього питання на сьогоднішньому засіданні, бо це дійсно важливо відповідно до законодавчих вимог у зв'язку із збільшенням кількості членів Рахункової палати з 9 до 13 осіб, що відбулося кілька років тому. Комітетом з питань бюджету був оголошений конкурс на заняття вакантних посад членів Рахункової палати. До комітету подали документи 40 осіб, із них дві особи відмовилися від подальшої участі в конкурсі. Тому у подальших заходах конкурсу взяли участь 38 кандидатур. Матеріали щодо кандидатур були своєчасно розміщені на сайтах Верховної Ради України та Комітету з питань бюджету, з якими ви могли ознайомитися онлайн. У комітеті були проведені співбесіди з кандидатами, є результати спеціальної

перевірки стосовно них. Рішення комітету з детальною інформацією щодо проведених заходів конкурсу вам надано, є, як я вже зазначила, і на сайтах.

Комітетом з питань бюджету затверджені висновки стосовно кожного із 38 кандидатів на вакантні посади членів Рахункової палати та орієнтовний регламент розгляду Верховною Радою даного питання. Направлено Верховній Раді зазначене рішення комітету, включаючи висновки стосовно кандидатів, при цьому не додано відомості про кандидатів, визначені статтею 205 Регламенту Верховної Ради, оскільки копії відповідних документів розміщені на сайтах Верховної Ради та комітету.

Дякую за увагу, шановні колеги. Давайте голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роксолано Андріївно. Але перед голосуванням у нас ще є фантастичні 20 хвилин. Як ми їх проведемо? Виступи від фракцій і груп – 16 хвилин.

Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп (виступи з трибуни – по 2 хвилини). Будь ласка.

Колтунович Олександр Сергійович, група «Платформа за життя та мир».

КОЛТУНОВИЧ О.С. Прошу передати слово Нестору Шуфричу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний пане головуєчий. Шановні колеги, це, дійсно, наша відповідальність, адже ми маємо сприяти ефективнішій роботі постійно діючого органу контролю, що утворений Верховною Радою України, підпорядкований і підзвітний їй. Сподіваюся, ми не будемо гаяти час, а будемо якомога швидше голосувати.

Хочу звернутися до своїх колег. Ми все зробили, щоб ваші побажання щодо процедури розгляду проектів постанов були враховані. На жаль, не набралось 226 голосів.

Прошу всіх приєднатися якомога швидше до голосування.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стернійчук, «Слуга народу». Будь ласка.

СТЕРНІЙЧУК В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Фролову Павлу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Валерійович Фролов. Будь ласка.

ФРОЛОВ П.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, в листопаді 2019 року ми прийняли закон, яким збільшили склад членів Рахункової палати з 9 до 13 осіб. У січні 2020 року був оголошений відповідний конкурс, а менше ніж через два місяці після цього почався COVID-19, ще через два роки – повномасштабна війна. Чи доцільно було в цих умовах збільшувати на чотири одиниці штат топменеджерів вищого органу державного фінансового контролю України? Чи приведе це до поліпшення якості роботи палати? Відповідь: однозначно ні.

Практика роботи найкращих вищих органів аудиту світу свідчить, що збільшення кількості членів колегіального органу не приводить до покращення результатів їх роботи. Є поодинокі випадки, коли в європейських країнах кількість членів цих інституцій більша ніж зараз в Україні, але це обґрунтовано ширшими повноваженнями та виконанням ще й судових функцій.

Єврокомісія у лютому цього року оприлюднила звіт щодо України, в якому відзначила низьку якість аудиторської роботи, проведення інспекцій, а не аудитів, мінімальний вплив рекомендацій Рахункової палати. В Європу за керівництва попереднього голови ми інтегрувалися лише за рівнем заробітних плат Голови Рахункової палати та її членів.

Тому наші зусилля щодо реформування Рахункової палати зараз треба спрямовувати не на збільшення кількості членів, а на інституційну незалежність, прозорість, підзвітність, спроможність впроваджувати міжнародні стандарти аудиту в роботу цього органу. У тісній співпраці з державними аудиторами світового рівня, експертами SIGMA, OECD, найкращою NGO ми завершимо підготовку нової редакції Закону «Про Рахункову палату».

Підсумовую. Незважаючи на те, що серед претендентів є дійсно потужні фахові кандидати, сьогодні ми не маємо права збільшувати кількість членів Рахункової палати, адже це додаткові витрати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цабаль Володимир, фракція «Голос». Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В. Шановні колеги, сьогодні новий міністр оборони вже відкрито сказав, що подаватиме пропозиції щодо збільшення оборонного бюджету, тому що до кінця року нам потрібно ще понад 200 мільярдів. Водночас ми бачимо дуже багато зловживань щодо неефективного використання державних коштів. Ми як Верховна Рада маємо спеціальний орган, який фактично є нашою рукою, що здійснює контролюючу функцію за ефективним використанням коштів. Зараз є дуже актуальним збільшення спроможності цього органу, про що нам кажуть і міжнародні партнери під час проведення спільного засідання бюджетних комітетів Європарламенту і Верховної Ради. До речі, Роксолано Андріївно, дякую за те, що наш комітет є одним із небагатьох, який почав проводити такі засідання. Нам потрібно збільшити спроможність, і це нам кажуть там, це ми розуміємо й тут.

Колеги, я всіх закликаю прискорити роботу щодо збільшення спроможності. Я розумію, там є якісь старі конкурси, але напевно треба думати вже в новій парадигмі, треба їх переоголошувати і працювати так, щоб наша Рахункова палата стала тим органом, який дозволить нам ефективніше використовувати кошти, більше їх спрямовувати на заходи безпеки та оборони.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Олексій Олексійович Гончаренко.

Ніна Петрівна Южаніна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка, 2 хвилини.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, з великою повагою до вас, до виступаючих, ну, цинічно зараз розкажете про свою так звану помилку – про збільшення кількості членів Рахункової палати з 9 до 13 осіб. Насправді ви тоді сповідували дуже корисливу ціль, яку ставили перед собою, – розмити голоси, які міг набрати той, не вигідний для вас, голова Рахункової палати, створити для нього умови, за яких ви впливали б на роботу цього органу.

Я не розумію, ви говорите про незалежність органу, але зараз робите все для того, щоб ще одна інституція стала залежною виключно від вас. Просто вже сил немає терпіти цю цинічну брехню, яку весь час ви кажете з цієї трибуни. Погоджуюся з тим, що висновки Рахункової палати ви навіть не читаєте, я читаю кожний звіт, пишу дописи по кожному розділу, звертаюся за поясненнями щодо них, що малося на увазі. Жоден правоохоронний орган ніяк не відреагував на величезну кількість зауважень, тому що ви їм не даєте команди. Щойно ви даєте команду «фас», всі понесуть відповідальність. Перестаньте обманювати, вже дістало, розвалили всі інституції: Антимонопольний комітет, Фонд державного майна, дібралися до Рахункової палати. Стидоба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до виступів народних депутатів.

Прошу записатися на виступи. Виступ до 2 хвилин, усього 4 хвилини.

Лаба Михайло Михайлович, фракція «Слуга народу».

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, друзі! Робота Рахункової палати зараз є важливим аспектом для нашої держави. За два дні роботи парламенту, у тому числі й сьогодні, ми зробили багато перепризначень, перезавантажень. Наші міжнародні партнери очікують ефективної роботи від усіх наших бюджетних процесів. Я вважаю, посилення роботи Рахункової палати саме сьогодні – це ще одна складова прозорої роботи Державного бюджету України для наших

міжнародних партнерів. Тому сьогодні важливо визначитися, підтримати і рухатися вперед.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Фракція «Європейська солідарність». Шановні друзі, ви знаєте, я хотів говорити про те, як сьогодні Верховна Рада просто втратила свою суб'єктність. Подивіться, сьогодні ми приймаємо рішення про призначення міністра оборони – ключове рішення, ключова посада. Де Президент? Президент вніс кандидатуру, а на представлення кандидатури у Верховній Раді часу не знайшов. Це елементарна неповага до парламенту і до виборців, які нас сюди обирали.

Ми сьогодні призначили голову Антимонопольного комітету, кандидатуру якого вніс уряд. То навіть Прем'єр-міністр сюди не ходить. Все! Раніше, коли приїздив Трюдо, Санчес, прем'єр-міністри інших країн, з поваги приходив і Шмигаль. Сьогодні вже не треба, досить! Ми такі нецікаві, що навіть вже Шмигалью сюди нецікаво ходити, при тому, що він, м'яко кажучи, не самий цікавий Прем'єр-міністр у світі, але й він уже не ходить. Ну, повна неповага!

Сьогодні тут виступала Прем'єр-міністр Данії. Може, хтось прийде сюди, ну, там Президент, Прем'єр-міністр. Немає! Навіть спікер нас покинув. Спікера парламенту і того немає, він поїхав у закордонне відрядження, бо, зрозуміло, декому можна. Тоді я не розумію, що ми тут з вами робимо?

Наразі у сесійному залі знаходиться близько 40 депутатів, і ми продовжуємо з вами розгляд питань. Рахункова палата – ключове питання, а депутатів – 40! Ви знаєте, якщо ми самі себе не поважаємо, то хто нас поважатиме? Ми перетворилися в дуже поганий аматорський хор Верьовки, який співає пісні і гімн, коли сюди, до нас, хтось приходить. Скоро будемо виходити з караваєм, хтось, може, «Коля-константа», навчиться танцювати гопака, і це буде наша з вами роль. Друзі, це ганьба! Це парламент України! Ви довели його...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єдине, чого я не зневажав би, то це традиції співати гімн у парламентському залі. Думаю, це важливо і для народних депутатів, і для країни. Усі гості, які приїжджають, дуже дивуються і шанують це. Такого немає зараз в жодному парламенті світу. Власне, жоден парламент світу не є парламентом країни, яка воює.

Ярослав Іванович Железняк, фракція «Голос». Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Думаю, відповідь на те, що ми тут робимо, має дати голова бюджетного комітету Роксолана Підласа. Прошу передати їй слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Роксолано Андріївно, у вас 1 хвилина.

ПІДЛАСА Р.А. Дякую, Ярославе Івановичу.

Шановні колеги, пропоную переходити до голосування. Питання зрозуміле, всі прочитали резюме наших кандидатів, визначилися зі своїм рішенням, можемо голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до рейтингового голосування в алфавітному порядку по кожному кандидату окремо (*Шум у залі*).

Шуфрич Нестор Іванович. Будь ласка, 1 хвилина. Та з місця, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане Олександрє. Давайте заради справедливості. Зараз на місці і виконує свої обов'язки той, хто вважає, що він буде сьогодні голосувати.

Щодо відсутності сьогодні Президента. Треба бути чесними, всі знають, що в країну приїхав державний секретар Сполучених Штатів Америки пан Блінкен, і Президент України задіяний в заходах. Тому він не міг представити міністра оборони. Його представив представник Президента України у Верховній Раді України. Не треба зараз спекулювати і педалювати там, де це не педалюється.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стосовно Голови Верховної Ради, то ми теж бачили з відкритих джерел, що Руслан Олексійович перебуває на саміті спікерів G7 в Токіо. І це вперше в історії, коли спікер Верховної Ради України, а це вже вдруге, бере участь у таких високих зібраннях. Думаю, це треба шанувати.

Артур Володимирович Герасимов, «Європейська солідарність». Будь ласка, 1 хвилина.

Можна вже червоне включити? Якийсь нескінченний час.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги, я хотів би звернути увагу на два моменти.

Перше. Я повністю підтримую колег, які попередньо виступали з цієї трибуни. Тому що те, як монобільшість сама себе зневажає, призводить саме до того, що стається: сьогодні Президент не приїхав, Прем'єр-міністр не прийшов, дуже часто представників уряду немає тоді, коли приймаються законопроекти уряду, і це дуже часто відбувається в багатьох інших ситуаціях. Не треба казати про війну. Війна не все спіше.

І друге. От ви згадали зараз про війну. Сьогодні в залі був законопроект [№ 9638](#) про соціальний захист військовослужбовців. Пропонувалася норма: зафіксувати виплати сім'ям загиблих на рівні не постанови Кабінету Міністрів, а закону, щоб вони були захищені. Колеги, звертаюся зараз до монобільшості, хоча б до тих, хто в залі: будь ласка, читайте законопроекти, які вносяться в зал.

Бо, коли вам кажуть: давайте захистимо виплати загиблим, давайте зробимо це на рівні закону, а ви це не підтримуєте, у мене тільки дві версії...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Артуре Володимировичу. Усе, червоне.

Отже, я називатиму прізвище, ім'я, по батькові кандидата на посаду члена Рахункової палати, а ви визначаєтеся шляхом голосування щодо його підтримки.

Починаємо за алфавітом.

Бойко Руслан Володимирович. Прошу голосувати.

«За» – 23.

Покажіть по фракціях і групах. Дякую.

Ворона Віталій Олександрович. Прошу голосувати.

«За» – 25.

Покажіть по фракціях і групах.

Ганущак Вікторія Юріївна.

«За» – 32.

Покажіть по фракціях і групах. Дякую.

Горбач Маргарита Леонідівна. Прошу голосувати.

«За» – 24.

Покажіть по фракціях і групах. Дякую.

Граділь Андрій Іванович. Прошу голосувати.

«За» – 32.

Покажіть по фракціях і групах.

Гриценко Оксана Іванівна. Прошу голосувати.

«За» – 23.

Покажіть по фракціях і групах.

Грінченко Олена Олексіївна. Прошу голосувати.

«За» – 25.

Покажіть по фракціях і групах.

Дмитренко Геннадій Васильович. Прошу голосувати.

«За» – 24.

Покажіть по фракціях і групах.

Замлинський Ростислав Теодозійович. Прошу голосувати. Це той самий Замлинський.

«За» – 32.

Покажіть по фракціях і групах.

Іванов Дмитро Валерійович. Прошу голосувати.

«За» – 24.

Канцурак Віктор Васильович. Прошу голосувати.

«За» – 18.

Керечанин Наталя Сергіївна. Прошу голосувати.

«За» – 21.

Клименко Кирило Олегович. Прошу голосувати.

«За» – 23.

Ключка Сергій Сергійович. Прошу голосувати.
«За» – 22.

Крячкова Тетяна Володимирівна. Прошу голосувати.
«За» – 19.

Куян Ірина Анатоліївна. Прошу голосувати.
«За» – 26.

Лемішовський Василь Іванович. Прошу голосувати.
«За» – 20.

Мазярчук Віктор Миколайович. Прошу голосувати.
«За» – 43.

Поки що він має найбільші шанси.

Мамишев Андрій Валентинович. Прошу голосувати.
«За» – 15.

Ми проголосували половину списку.

Марко Віталій Іванович. Прошу голосувати.
«За» – 16.

Наумова Олена Олександрівна. Прошу голосувати.
«За» – 22.

Нетреба Наталія Петрівна. Прошу голосувати.
«За» – 29.

Острович Сергій Ернестович. Прошу голосувати.
«За» – 20.

Олійниченко Степан Володимирович. Прошу голосувати.
«За» – 24.

Погорелов Юрій Сергійович. Прошу голосувати.
«За» – 19.

Пукір Юлія Геннадіївна. Прошу голосувати.
«За» – 21.

Радіонов Юрій Денисович. Прошу голосувати.
«За» – 19.

Скопич Олександр Дмитрович. Прошу голосувати.
«За» – 20.

Ставська Лідія Станіславівна. Перепрошую, Лілія. Прошу голосувати.
«За» – 29.

Стратієнко Світлана Євгенівна. Прошу голосувати.
«За» – 22.

Толстанов Михайло Костянтинівич. Прошу голосувати.
«За» – 51.

Угрин Іван Богданович. Прошу голосувати.
«За» – 19.

Христофоров Денис Ігорович. Прошу голосувати.
«За» – 19.

Чугунов Ігор Якович. Прошу голосувати.
«За» – 16.

Чумакова Ірина Юріївна. Прошу голосувати.

Приємно, що люди повертаються до залу.

«За» – 19.

Чуприна Людмила Миколаївна. Прошу голосувати.

«За» – 20.

Шулежко Марія Яківна. Прошу голосувати.

«За» – 20.

І завершує список кандидатів Яцков Михайло Володимирович. Прошу голосувати.

«За» – 44.

Завершальність додала цьому кандидату голосів.

Отже, у нас є чотири переможці цього змагання. Зараз ми переходимо до остаточного голосування списком (*Шум у залі*).

Ми вчора зареєструвалися, Іванно Орестівно (*Шум у залі*). Ми реєструємося на початку сесії, Іванно Орестівно. Ми вже це проходили раз, давайте не будемо повторювати.

Шановні колеги, у нас є три кандидати, які набрали 51, 44 та 43 голоси, і три кандидати, які набрали по 32 голоси. Доведеться переголосувати, вибрати одного.

Отже, голосуємо тих, хто набрав 32 голоси.

Ганущак Вікторія Юріївна. Прошу голосувати.

«За» – 26.

Замлинський Ростислав Теодозійович. Прошу голосувати.

«За» – 32.

Так само 32 голоси. Стабільний кандидат.

Граділь Андрій Іванович. Прошу голосувати.

«За» – 18.

Із цих трьох кандидатів до фіналу вийшов Замлинський Ростислав Теодозійович (*Шум у залі*). Немає кандидата.

Переходимо до остаточного голосування стосовно призначення членів Рахункової палати списком.

Відповідно до частини п'ятої статті 208² Регламенту Верховної Ради України ставиться на голосування пропозиція про призначення Толстанова Михайла Костянтиновича, Яцкова Михайла Володимировича, Мазярчука Віктора Миколайовича, Замлинського Ростислава Теодозійовича, які за підсумками рейтингового голосування набрали найбільшу кількість голосів, на посади членів Рахункової палати. Прошу народних депутатів голосувати.

Для прийняття цього рішення потрібно 226 голосів.

«За» – 39.

Рішення не прийнято.

Відповідно до статті 208² Регламенту Верховної Ради України прошу Комітет з питань бюджету оголосити повторний конкурс на зайняття вакантних посад членів Рахункової палати. Дякую.

Далі в нас є ще одне питання порядку денного – наші прекрасні... (*Шум у залі*).

Антон Яценко – з процедури, потім виступ Пушкаренка і проекти постанов. Будь ласка, Антоне Володимировичу, вам слово.

ЯЦЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги, зараз ми бачимо повний фарс, зневагу як до українського народу, так і до українського парламенту, і, до речі, як правильно сказала пані Устінова, і до тих людей, які подавали документи, дійсно хотіли працювати в Рахунковій палаті. Сьогодні свідомо покинули зал 40-50 депутатів, і це вже не перший випадок, коли нівелюється парламентаризм так само, як не оголошуються запити народних депутатів. Взагалі нівелюється роль Рахункової палати, яка в усіх країнах цивілізованого світу є інструментом парламентського контролю, а в нас це просто придаток більшості. Тому дуже прикро, що ось таким чином демонструється повне нівелювання парламентаризму в країні, яка воює. Ганьба!

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за виступ. Він був не з процедури, пане Антоне.

Є заява від фракції «Слуга народу» та групи «Платформа за життя та мир» з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити на виступ (*Шум у залі*). Ні, то були депутатські групи «Довіра» і «Відновлення України». У нас все записано.

Будь ласка, Арсенію Михайловичу.

ПУШКАРЕНКО А.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Олександр Сергійовичу! Шановні колеги! Дорогі українці! Серпень видався дуже продуктивним на міжнародній арені для нашої держави. Фактично прорив на Глобальний Південь, який відбувся у Джидді. У перемовинах взяли участь радники глав держав понад 40 країн з питань національної безпеки та міжнародних питань щодо підтримки імплементації Формули миру, запропонованої Президентом України Володимиром Зеленським минулого року на саміті G7. Це дійсно історична подія, тому що те, що відбувалося в Саудівській Аравії, є фундаментальним результатом для нашої держави.

Далі. Потужний візит Президента до північноєвропейських країн – Швеції, Данії, Нідерландів. Швеція – продуктивні переговори щодо виготовлення

спільних броньованих автомобілів, які дуже потрібні нашим військовим; Данія і Нідерландами – 61 літак F-16, на яких вже навчаються наші пілоти. Сьогодні прем'єр-міністр Данії говорила про це, завірила, що Данія як і Нідерланди передають нам літаки F-16, пілоти разом з персоналом готуються до того, щоб їх використовувати для наближення нашої перемоги.

Варто зазначити, що саміт в Афінах і Афінська декларація – це фактично новий порядок денний у стосунках Україна – Балкани. Історично росія мала значний вплив, як на країни Глобального Півдня, так і на країни Балкан. Те, що відбулося в Афінах, – особиста зустріч Президента Зеленського з лідерами цих країн – є важливим, тому що підписання Афінської декларації є фіксацією того, що всі країни, в тому числі Сербія, підтримують суверенітет, територіальну цілісність України в межах кордонів 1991 року.

Окремо хочу звернути увагу на двосторонню зустріч президентів Зеленського та Вучича. Сербія підтвердила, що підтримує територіальну цілісність України, і це важливо, адже Сербія була і, на жаль, залишається під значним впливом росії.

Також варто відзначити і підписання спільної Декларації між Україною та Грецією, яка стала 23-ю країною – членом Альянсу, що підтримує наш вступ до НАТО.

На сьогодні вже понад 70 країн долучилися до підтримки Формули миру Президента Володимира Зеленського. І це потужна робота особисто Президента України, команди Офісу Президента України, Керівника Офісу Президента Андрія Єрмака, Міністерства закордонних справ України. Ми як парламент у міжпарламентському співробітництві також активно просуваємо Формулу миру Президента Володимира Зеленського. Очікуємо Генеральну асамблею ООН, очікуємо велике турне міністра закордонних справ до Південної Америки, адже це зовнішньополітичний пріоритет нашої держави на друге півріччя, і очікуємо глобальний саміт за Формулою миру Президента Володимира Зеленського.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Переходимо до наступних питань порядку денного. У нас є... *(Шум у залі).*
З якої процедури?

Нестор Іванович Шуфрич – з процедури.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановні колеги! Шановний пане головуєчий, я хочу щиро звернутися до вас з проханням надати слово авторам проектів постанов, які ми будемо зараз розглядати, а потім без обговорення визначитися щодо них шляхом голосування. Дуже вас прошу і закликаю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу. Приблизно так воно і буде.

Отже, проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 24.08.2023 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про правотворчу діяльність» (реєстр. № 5707 від 25.06.2021)» ([№ 5707-П](#)).

Від авторів Мазурашу Георгій Георгійович. Будь ласка.

МАЗУРАШУ Г.Г. Фракція «Слуга народу», виборчий округ № 203, Чернівецька область. Я підтримав навіть своїм підписом цю законодавчу ініціативу з поваги до її автора Руслана Стефанчука, тоді ще віце-спікера. Але деякі норми, які були підтримані до другого читання, я особисто вважаю неприйнятними. Хоча цей проект постанови я зареєстрував лише тому, що під час розгляду цього питання у другому читанні чомусь не було надано можливості колезі з іншої фракції виступити з приводу підтвердження однієї із поправок, яку вона вважала критичною. Думаю, так порушувати Регламент не можна.

Я розумію, зараз у залі навіть теоретично немає голосів для підтримки цих блокуючих проектів постанов, тому решту часу я використаю для актуальної військової тематики.

Дуже важко, особливо сьогодні, говорити мені про військову тематику, тому що напередодні мій найближчий друг, який з 2016 року на фронті, повідомив, що у боротьбі за незалежність України загинув наш побратим по спорту Віталій Марчук. Співчуття рідним і близьким і, звісно, царство небесне герою. Я поки не знаю, за яких обставин він загинув, але наскільки чую від інших друзів з фронту, у нас, на жаль, багато втрат через неадекватні, незрозумілі рішення і команди військового керівництва. Я завжди кажу, що величезний респект і вдячність всім, хто став на захист Вітчизни. Слава всім простим воякам і ганьба тим командирам, які використовують наших захисників як гарматне м'ясо. Цього не має бути!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти (*Шум у залі*). Може, хтось хоче обговорювати. Немає бажаючих. Тоді переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 24.08.2023 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про правотворчу діяльність» (реєстр. № 5707 від 25.06.2021)» ([№ 5707-П](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 11.

Рішення не прийнято.

Проект постанови не ухвалено.

Наступний проект постанови пропоную без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 24.08.2023 року про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про правотворчу діяльність» реєстр. № 5707 від 25.06.2021 року» ([№ 5707-П1](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 10.

Рішення не прийнято.

Наступний проект постанови пропоную так само без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 24.08.2023 року про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про правотворчу діяльність» (реєстр. № 5707 від 25.06.2021 року)» ([№ 5707-П2](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Проект постанови не ухвалено.

Наступний проект постанови з виступом автора.

Проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 24.08.2023 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про правотворчу діяльність» (№ 5707 від 25.06.2021 року)» ([№ 5707-П3](#)).

Гончаренко. Будь ласка, 2 хвилини.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Друзі, я звертаю вашу увагу... Чесно кажучи, мені соромно перед тими громадянами України, які, може, вночі побачать, що в залі знаходиться 20-30 депутатів. Незрозуміло, що це було. Не розумію навіщо так ганьбити парламент.

Але зараз хочу сказати про інше. Ми розглядаємо блокуючий проект постанови, який я зареєстрував 24 серпня. А проект постанови пана Цабаля, зареєстрованого ще в квітні цього року, вже скоро півроку, яким заблоковано доплати у розмірі 30 тисяч гривень військовослужбовцям, працівникам ДСНС, поліції, Нацгвардії, ДПСУ, ДССТ, тиловикам, ми не розглядаємо. Фактично створений механізм, як можна заблокувати і знищити будь-який прийнятий закон. Вдвічі, втричі ганебно, що це стосується наших захисників. Про «тридцятку», яку обіцяли, Президент Зеленський публічно сказав, що вона буде до кінця війни. Війна не закінчилася, «тридцятка» закінчилася. Верховна Рада проголосувала, і що? І нічого. Закон заблокований, люди гроші не отримують.

Більше того, декілька місяців тому ми прийняли закон, яким передбачаються доплати строковикам, курсантам, обмежено придатним після поранення, виведеним поза штат, інструкторам. Він вступив в дію з 30 червня, але досі жоден із них не отримав жодної копійки. Жодної! Тому що наш уряд нічого не зробив. Чим зайнятий наш уряд, я не знаю, але досі тривають бюрократичні процедури.

Бойові доплати Нацгвардії, ДПСУ, СБУ за червень і липень теж не отримані. Десятки тисяч людей, які захищають нас щодня... Ми витерли об них ноги. Так, ми дотискаємо, ми обов'язково доб'ємося, не дамо кинути наших героїв. Але чи можна так працювати? Якби вони так працювали, як працюємо ми і наш уряд, країни не було б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 24.08.2023 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про правотворчу діяльність» (№ 5707 від 25.06.2021 року)» (№ 5707-ПЗ) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 13.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, наступний проект постанови – виступ автора та обговорення.

Проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 24 серпня 2023 року про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про правотворчу діяльність» (реєстр. № 5707 від 25.06.2021 року)» ([№ 5707-П4](#)).

Від авторів виступає Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Шановні громадяни України, мені прикро, що вам доводиться зараз спостерігати в цьому залі абсолютну маніпуляцію і фарс. Очевидно, що представляти проект постанови і його суть навіть немає перед ким, тому що відсутні ті, хто може проголосувати за її підтримання. Я вважаю, закон, проголосований у залі, більше подібний на докторську справу, аніж на закон, який реально слугуватиме вдосконаленню юридичної, правочинної процедури тут, у Верховній Раді України.

Але я хочу скористатися цією можливістю і сказати про інше, про те, що парламент принижується в дуже різні способи. Сьогодні парламент змушений виконувати вказівку Банкової не дозволяти парламентаріям навіть робочі відрядження за кордон. Ми як парламентарії, які вміють якісно виконувати свою роботу на користь держави Україна, вміють переконувати наших партнерів у необхідності подальшої підтримки України, змушені відмовлятися від участі у серйозних міжнародних заходах через те, що якісь виродки з монобільшості вирішили з'їздити чи то в Болгарію, чи то на Мальдіви, чи то в Таїланд. Сьогодні керівництво Верховної Ради України вирішило, що воно є тим законом, що може забороняти в незаконний спосіб виїзд депутатів за кордон на роботу для захисту національних інтересів України. Це велика ганьба і ще одна крапля, яка добиває залишки парламентаризму в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.
Гончаренко Олексій Олексійович, фракція «Європейська солідарність».
Артур Володимирович Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні українці! Я пам'ятаю, як під час виборчої кампанії 2019 року партія «Слуга народу» дуже гарно розповідала, що пустого залу в парламенті бути не може апріорі, що тут має бути завжди повний зал і всі питання мають голосуватися. Доповідаю, зараз, якщо оператори покажуть, не приховуючи, в залі присутні 39 народних депутатів із, якщо не помилюся станом на сьогодні, 423. У залі присутній аж один керівник фракції із восьми, і це опозиція, а не монобільшість. У залі присутні лише чотири керівники комітетів із 27. Колеги, якщо ви щось розкажете під час виборчої кампанії, то виконуйте свої обіцянки, а не брешіть людям.

Щодо проекту постанови, то прохання її підтримати.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний пане головуєчий. Шановні колеги, давайте будемо говорити відверто, відповідні проекти постанов носять більше... Безумовно, це право автора подати такий проект постанови, а кожен народний депутат має можливість визначитися, в який спосіб він його підтримає або не підтримає. Окремі наші колеги вийшли із залу, так вони відреагували на це.

Щодо голосувань стосовно потенційних кандидатів на посаду члена Рахункової палати, то, шановні колеги, мабуть, мала б бути повага і до нас, кандидати мали б прийти. Ми їх не бачили, але ми за них голосували. Тому не нарікайте, бо буде так, як у тому випадку, – вийдемо самі на себе.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 24 серпня 2023 року про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про правотворчу діяльність» (реєстр. № 5707 від 25.06.2021 року)» (№ 5707-П4) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Наступний проект постанови без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 24.08.2023 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про правотворчу

діяльність» (№ 5707 від 25.06.2021 року)» ([№ 5707-П5](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 24.08.2023 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про правотворчу діяльність» (№ 5707 від 25.06.2021 року)» ([№ 5707-П6](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 24.08.2023 року про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про правотворчу діяльність» (реєстр. № 5707 від 25.06.2021 року)» ([№ 5707-П7](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги народні депутати, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за плідну роботу.

Я оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую на необхідності непоширення інформації щодо його початку.

Продовжуємо працювати на перемогу. Слава Україні!